

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

Director: Mircea Itu. Redactor-șef: Mioara Vergu-Iordache

Resurse de îmbunătățire a calității managementului instituțiilor de învățământ

Prof. univ. dr. Delia Silvia OLARU
Decanul Facultății de Marketing și Afaceri Economice Internaționale

Dificultățile cu care se confruntă instituțiile de învățământ în prezent referitoare la problematica managementului calității sunt: lipsa strategilor și a politicii în domeniul managementului calității la nivel instituțional și abordarea fragmentară a asigurării calității în detrimentul abordării sistemice, insuficiența informării și instruirii personalului universităților de toate nivelele în domeniul managementului calității și sistemelor de calitate, abordarea problemei calității de pe principii de identificare a neconformităților și corectare a acestora în loc de prevenire a apariției problemelor, insuficiența orientării spre necesitățile clienților și partenerilor și focalizarea pe posibilități interne, rezistența la schimbări și complexitatea promovării schimbărilor în mentalitate, atitudine, comportament.

În domeniul managementului instituțiilor de învățământ, deficiențele rezidă din:

- orientarea spre soluționarea și atenuarea problemelor calității pe măsura apariției lor, și nu pe sporirea continuă a calității proceselor și activităților ce generează aceste probleme;
- dualitatea structurilor organizatorice în învățământ și tendința de autoizolare a personalului și subdiviziunilor funcționale;
- imperfecțiunea proceselor de analiză și măsurare a calității managementului instituției;
- soluționarea problemelor calității în frecvente cazuri după un model „de modernizare întârziată” etc.

În căutarea soluțiilor de modernizare a învățământului superior se relevă interesul instituțiilor de învățământ față de modelele de management al calității.

Ideea de bază este ca managementul calității în învățământul nostru superior să fie radical îmbunătățit, întrucât presiunile

externe ale preconizatului „Spațiul european al învățământului superior” și cerințele interne ale economiei și culturii naționale devin tot mai puternice.

Principalul client al școlii este în ultimă instanță societatea. Studentul are, așadar, o dublă calitate: participant activ la propria educație, dar și client al universității, iar valoarea adăugată reprezintă contribuția efectivă a școlii la educație, dincolo de factorii de intrare (elevi, resurse, mediul economico-social).

Calitatea, la acest nivel, trebuie evaluată prin raportare la rezultatele învățării și formării profesionale și nu doar prin considerarea unor indicatori de tip „input” (spații de învățământ, personal didactic etc.); accentul trebuie pus pe procesele de obținere a rezultatelor scontate. Abordarea calității totale devine din ce în ce mai populară și în România. O afirmație veche din secolul al XIV-lea clarifică faptul că preocuparea pentru calitate nu este deloc recentă: „Dacă fabricile noastre vor ști și vor putea să realizeze o calitate superioară a produselor noastre, atunci străinii vor găsi că este avantajos să cumpere din Franța și banii lor se vor scurge către regat.” (1664, Colbert, ministru al regelui Ludovic al XIV-lea, al Franței). Așa cum reclama principiul îmbunătățirii continue, și viziunea asupra calității s-a îmbunătățit de-a lungul a patru abordări majore, până la forma actuală: inspecția calității, controlul calității, asigurarea calității și managementul calității totale.

(Continuare în pag. 4)

Cui îi e frică de examenul de licență?

Conf. univ. dr. Eugen GHIORGHIȚĂ
Decanul Facultății de Management Financiar-Contabil

Nu știu dacă cel mai potrivit cuvânt este „frică”, dar emoții au nu numai candidații, ci și profesorii. Emoțiile sunt mult atenuate însă de simplificarea metodologiei de organizare și desfășurare a examenelor de licență.

În primul rând, reducerea numărului de probe la una singură, cea de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate, creează posibilitatea alocării unui timp mai îndelungat pregătirii examenului de finalizare a studiilor, întrucât candidații nu mai sunt nevoiți să elaboreze lucrarea de licență.

În al doilea rând, folosirea Platformei Blackboard ușurează susținerea probei de examen și aflarea pe loc a rezultatului.

În al treilea rând, Tematica, Bibliografia și subiectele pentru pregătirea examenului sunt afișate cu minimum trei luni înaintea desfășurării examenului de licență.

Cu toate acestea, nici candidații și nici cadrele didactice nu scapă de emoții. Tensiunea dinaintea examenului poate fi, totuși, în continuare diminuată. În luna iunie se organizează întâlniri de pregătire la sediul Facultății la disciplinele

cuprinse în Tematica pentru licență. Pe aceeași linie, a susținerii pregătirii licenței, cadrele didactice au programate ore de consultații afișate la Avizierele Facultății.

Cu toate acestea, statisticile relevă diferențe notabile în privința promovabilității. Dacă pentru sesiunea din vară la specializarea Contabilitate și Informatică de gestiune nu au promovat examenul de licență 5-6% din candidați, în sesiunea de iarnă, 2009 ponderea celor respinși a fost de 17-20%.

O mai mare consecvență, dar în sens negativ o prezintă procentul celor respinși la specializarea Management financiar-contabil (25-27%). Compararea rezultatelor din cele două sesiuni de examene ne

determină să considerăm absolut necesară introducerea unei perioade de pregătire pentru licență și pe parcursul semestrului I al anului universitar. Nu trebuie neglijate nici spațiile oferite cu generozitate în paginile revistei *Opinia națională* și nici programarea unor consultații suplimentare la TVRM.

Promovarea cu atenție a tuturor posibilităților.

Procentul promoțiilor este important numai întrucât reflectă calitatea pregătirii. Altminteri, nu ne propunem o îmbunătățire în sine, strict statistică a rezultatelor la examenele de finalizare a studiilor.

(Continuare în pag. 4)

Nichita ar fi împlinit, la 3 martie, 76 de ani

Pedepsirea faptei bune sau arta delațiunii, frustrarea și ura servite ca amintiri*

Ion CORBU

Într-o perioadă, în care proletcultismul era atotdăpător, creația lui Nichita a spart întreaga ideologie intrând în literatură asemenea luminii printr-o fantă. Și devenind, astfel, un simbol. Prețuit, admirat, adorat, invidiat și, mai târziu, contestat. Însă El și „patria lui”, limba română, spre disperarea multora, dăinuie și vor dăinui. Asemenea altui simbol etern: Eminescu.

Întelepciunea lumii ne spune că nicio faptă bună nu rămâne nepedepsită. Să fi fost acceptat în preajma lui Nichita însemna să și se fi făcut o mare onoare. Indiferent cum te vei fi insinuat în acel mediu. Din păcate, acolo, în spațiul generos în care oficia marele preot al cuvintelor, pe lângă, probabil prietenii adevărați, au pătruns ori vor fi fost implantați tot soiul de ipochimeni. Dintre care unii vor fi fost doborâți de pigmei dornici de parvenire cu orice preț. Lichelismul atavic, frustrarea și ura fuseseră a unora dintre acești pigmei, care se vor fi bucurat de o astfel de onoare, bine și profitabil cenzurate atunci, se trădează, iată, mai târziu.

Bunul simț și minima educație ne spun, cu referire la cei plecați în lumea umbrelor, aflați, cel puțin fizic, în imposibilitate de a se apăra, că, dacă nu suntem capabili să-i vorbim de bine, măcar să-i lăsăm să se odihnească în pace.

Pigmeul parvenit, în furia sa disperată de a-și depăși condiția de pigmeu, va încerca să scape de frustrările și angoasele pe care apropierea de geniu i le-a însculat ireversibil în gena sa existențială. El va face tot ce va fi în stare să scape de acestea. Și, crede el, singura șansă ca să scape de obsesiva conștientizare a distanței ce-l separă de ceea ce adora cândva ar fi distrugerea subiectului acestei adorații. Direct, în stilul mahalalei, ori subtil, în postura de prieten care-și deapănă amintirile legate de omul declarat a-i fi acordat prietenia. Astfel încearcă el sublimarea propriei sale neputințe, care, speră, l-ar face independent. L-ar elibera de povara condiției de pigmeu și, de ce nu, l-ar transforma în geniu. Așa înțelege el să răspundească fapta bună de a fi fost lăsat în preajma genului. Adică „umanizând” genul, prin demitizare, până la calomnie, insultă și delațiune sub masca unor manipulare și, chipurile, detașate și veninoase amintiri. Evident, cum spunea

cândva Eminescu, nescăpând ocazia de a se lăuda pe el.

Cunosc pe cineva care, la înmormântarea soției sale, nu și-a lăsat fetițele, destul de mici de altfel, să participe, în ideea ca acestea să rămână în memorie cu imaginea luminoasă a mamei lor de pe când era în viață și nu un chip pe care moartea își pusese amprenta.

Geniul Nichita va fi avut păcatele sale însă calitatea de „prieten” al lui nu-și dă dreptul, în nici un context, să folosești, într-o evocare, fie și detașată, fie și polemică, sintagme de tipul „un bărbat de 47 de ani, destul de gras, alcoolic”, „Până una alta, el s-a dus undeva în mintea noastră, care, numai cu multă bunăvoință, poate fi descrisă altfel decât iadul”. „Era deja dependent de alcool”. „Mulți și-au pus problema dacă Nichita ar fi scris ce a scris dacă n-ar fi băut. Probabil că nu.” „Bețiile lui Nichita.” „Nichita credea că e un mare bucatar”. „Era ranchiunos”, „Îi plăcea să bârfească”. „Mintea cu multă fantezie și nu se rușina când era prins cu minciuna”. „Îi plăcea să se uite la televizor la toate prostiile comuniste.” Etc. etc. Și aceasta numai ca exemplificare a aspectelor care țin de forma expresiei. Fondul

„amintirilor” este și mai ticălos. La o simplă analiză se constată că textul depășește cu mult aria calomniei. Este delațiune pură.

Probabil, pornind de la astfel de manifestări, se va fi ajuns la dictonul „apără-mă Doamne de prieteni că de dușmani mă apăr singur”.

*Stefan Agopian, *Amintiri din scrieri: Nichita Stănescu*, serial, Academia Cațavencu.

Conferința internațională

Etica educației și standardele publicitare pentru viitorii profesioniști

În organizarea Universității Spiru Haret, Alianței Europene pentru Etică în Publicitate – EASA – și a Consiliului Român pentru Publicitate – RAC, a avut loc, vineri 27 februarie, în complexul universitar din str. Independenței nr. 313, Conferința, cu participare internațională, intitulată „Etica educației și standardele publicitare pentru viitorii profesioniști”.

Lucrările Conferinței au fost deschise de prof. univ. dr. Constantin Mecu, prorector al Universității Spiru Haret, care a salutat participanții, subliniind semnificația și actualitatea temei abordate, implicațiile aplicării standardelor publicitare pentru viitorii profesioniști.

Doctor Oliver Gray, director general al EASA, s-a referit pe larg la *Rolele Alianței Standardelor Publicitare Europene și al membrilor săi, în asigurarea unor înalte standarde și cea mai performantă punere în aplicare.*

Necesitatea unei platforme educaționale în domeniul eticii și al standardelor publicitare a fost argumentată de prof. univ. dr. Manuela Epure, directorul Departamentului pentru Coordonarea Programelor de Masterat al Universității Spiru Haret.

O pledoarie pentru *Etica publicității și brandurile românești* a realizat, în alocuțiunea sa, invitatul Universității Spiru Haret, dr. Costin Lianu, director general EP, Ministerul Comerțului și Industriei.

La *Rolele Consiliului Român al Publicității în promovarea standardelor publicitare etice* s-a referit Ecaterina Safaricu, președinte al Consiliului Român pentru Publicitate – RAC.

Maria Adela DAVIDESCU
(Continuare în pag. 4)

Mass-media, un mit al lumii moderne?

În ce context socio-cultural se poate invoca o așa-numită „mitologie modernă”? În ce măsură mitul „întoarcerii la origine”, specific societăților arhaice, tradiționale, istorice, poate supraviețui timpului reapărând sub alte înfățișări în societățile moderne?

Lată un subiect destinat reflecției filosofice, sociologilor, psihologilor, pe care Mircea Eliade îl aduce în discuție în câteva rânduri în scrierile sale „Mituri, vise, mistere”, „Aspecte ale mitului”.

Conform tezei istoricului religiilor, o serie de comportamente și funcțiuni ale gândirii mitice supraviețuiesc timpului arhaic în așa măsură încât ajung să devină reprezentative pentru lumea modernă. Ele nu sunt altceva decât elemente constitutive ale ființei umane, deci nu aparțin exclusiv societăților arhaice, cum s-ar putea să fim tentați a crede. Istoricul religiilor răstoarnă o prejudecată și avansează o nouă ipoteză de lucru. Paradigma temporală capătă pentru cercetător aceeași valoare când e

suportată la specia om. Trecutul se contopește cu Prezentul. Nimeni nu-i nou sub soare.

În subcapitolul „Miturile lumii moderne” din *Aspecte ale mitului*, istoricul religiilor extrapolează o serie de mituri, esențiale în funcționarea societăților arhaice, la lumea modernă. Printre acestea „întoarcerea la origine”. În societățile europene moderne, mitul acesta s-a bucurat de un anumit prestigiu în „calitate” de consecință a sentimentului național al deșteptării naționalităților. S-a transformat treptat într-un instrument al propagandei și luptei politice, ca apoi să degeneze treptat în provincialism cultural. Un singur exemplu: conștiința descendenței latine a intelectualelor române ai secolului al XVIII-lea și al XIX-lea, care era însoțită, după spusa lui Eliade, de „participare mistică la marea Romei”.

Gabriel STĂNESCU
(Continuare în pag. 4)

București 550

„Bucureștii sunt nu numai Paris, ci mai mult...”

Conf. univ. dr. arh. Adrian MAHU
Facultatea de Arhitectură

Bucureștii mai însemna, orașul cosmopolit al curselor de cai de la Băneasa și al „bătăilor cu flori” de la Șosea, apariția pe străzi a automobilului, locul primelor demonstrații aviatice, deschiderea primelor săli pentru reprezentații cinematografice; Cinema „Volta” s-a deschis în 1909.

Dar parfumul orașului de odinioară nu dispăre nici după 1910, căci era încă un oraș care se trezea dimineața în cântecul cocoșilor, pentru ca să răsunе apoi de strigătele vândătorilor ambulanz: sacași, halvițari, iaurgii, covrigari, oțteni cu cobilițele încărcate cu zarzavaturi și fructe proaspete.

Arhitectul Paul Emil Miclescu, care m-a încântat cu povestirile despre Bucureștii copilăriei lui ori de câte ori îl vizitam, a scris cartea „Din Bucureștii trăsurilor cu cai”, în care a surprins cu mult har

freemătul orașului la începutul secolului XX.

Alt arhitect, Corbusier, sosit în anul 1911 la București cu o recomandare pe care i-o dăduse Berlin I. L. Caragiale, și-a notat impresiile voiajului său pentru ziarul „La Feuille d’Avis”, care apărea în orașul natal La Chaud-de-Fonds. Dar, iată ce nota atunci tânărul de 24 de ani:

„Bucureștii sunt nu numai Paris, ci mai mult... Ce să vă mai spun despre acest oraș plin de copaci care se întinde până departe, dând impresia unui cartier de modeste proprietari? Străzile sunt scurte, iar clădirile nu au mai mult de două etaje. Pe aici, arhitectura, ca și viața, nu este luată în serios...” Despre construcții, Corbusier făcea aprecierile: „Chiar dacă ceea ce fac (arhitecții) este banal, nu este urât, din cauza imitației de stil... Privirile sunt libere și zboară spre frumoasele

trecătoare! Bucureștii sunt toate zilele în sărbătoare.”

De altfel, în notele sale de călătorie, Corbusier, se pare cucerit de frumusețile locale, revine de mai multe ori la femeile frumoase văzute de el în București.

Ca și în alte orașe din România, arhitectura stilului neoromânesc de inspirație tradițională deținea un rol preponderent atât în proiectele clădirilor de locuit, cât și în proiectele clădirilor publice, ce se realizau în Bucureștii începutului de veac XX. După Primul Război Mondial, când se poate vorbi despre un stil internațional funcționalist, constatăm un proces de sincronizare a Arhitecturii din România cu dezvoltarea Arhitecturii europene și apariția, către 1930, a primelor exemple de arhitectură modernă. Pentru călătorul străin Bucureștii apărea în continuare un oraș vesel; Paul Morand, la 1934, nota despre „Bucureștii veseli”: „astfel este mai mult decât o capitală, este un loc de întâlnire”.

(Continuare în pag. 5)

Actualitatea mesajului Fundației România de Măine

Patrimoniul cultural național

Pe deplin conștientă că identitatea noastră spirituală este strâns legată de cunoașterea, valorificarea și mai ales apărarea patrimoniului cultural național, Academia de Cultură Națională Dimitrie Gusti, din cadrul Fundației România de Măine, a organizat, cu ani în urmă, colocviul „Protejarea patrimoniului cultural național”.

Înă de atunci, s-a tras un semnal de alarmă privind starea precară existentă în acest domeniu, gravitatea agresiunilor de tot felul asupra valorilor naționale, a fenomenelor de distrugere și de înstrăinare ilegală a bunurilor de patrimoniu, adoptându-se un responsabil APEL către Parlamentul țării. Mesajul acelei dezbateri de anvergură națională, la care au participat și au rostit autorizate opinii demnitari, academicieni, profesori universitari, slujitori ai cultelor, muzeografi, publiciști, specialiști în domeniile folclorului, sociologiei, istoriei, arheologiei, monumentelor, artelor, limbii și literaturii, arhivisticii, viza sensibilizarea legislativului și a opiniei publice pentru grăbirea aplicării unor măsuri de ocrotire a patrimoniului cultural național,

crearea unor structuri speciale care să coordoneze și să coalezeze eforturile societății noastre de valorificare și protejare a memoriei colective și tradiționale – emblema identității noastre spirituale pe care o înfățișăm Europei și lumii întregi.

Importanța dezbaterii științifice pe o temă de mare însemnătate și actualitate, teoretică și practică pentru societatea românească, a fost subliniată de prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, președintele și rectorul Universității Spiru Haret, care s-a referit, în acest cadru, la cercetările inițiate și realizate de Fundația România de Măine, cu tema

• Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului a decis să radiografeze situația dramatică în care se află patrimoniul național. • Actualul ministru promite că păstrarea, conservarea și reabilitarea patrimoniului cultural național va beneficia de un statut aparte. • Cu ani în urmă, Academia de Cultură Națională Dimitrie Gusti din cadrul Fundației România de Măine a atras atenția asupra stării precare în care se afla patrimoniul național.

„Identitatea etnospirituală și patrimoniul național. Diagnoza sociologică”, ale cărora concluzii duceau către conturarea unei noi

direcții de cercetare – *Sociologia patrimoniului*, componentă-pivot a unei științe a națiunii, pe care Dimitrie Gusti o numea *Sociologia națiunii*.

Exprimându-și îngrijorarea față de faptul că s-au înmulțit atitudinile, actele și, mai ales, fărâdelegile care atentează la integritatea

patrimoniului cultural național – furturi calificate din muzee, biblioteci, biserică sau colecții –, prof. univ. dr. Mihail Diaconescu invoca nevoia adoptării unor legi ferme privind protejarea a tot ce înseamnă patrimoniu, subliniind că în Franța, Grecia, Slovacia există o legislație severă, inclusiv reglementări speciale vizând ocrotirea și promovarea limbii, în cel mai autentic spirit național și european.

Adela DEAC
(Continuare în pag. 3)

STUDENȚII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspund:

Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic

• prof. univ. dr. Ștefan COSTEA

Student: Cum se configurează profesiunea didactică în societatea cunoașterii și care ar fi rolul ei în sistemele educaționale?

Profesor: Pe baza unei succinte treceri în revistă a evoluției istorice a profesiei didactice și a discutiilor asupra problemelor „deschise” privind statutul actual al acesteia, se impune a fi schițate unele direcții de reflecție teoretică, investigație științifică și de acțiune consacrată perfecționării sistemului de formare inițială și continuă a personalului didactic din țara noastră, între care:

- elaborarea „profesiogramelor” profesiei și determinarea competențelor personalului didactic în societatea cunoașterii și informatizării;
- relațiile dintre formația academică și profesională a cadrelor didactice și „serviciile” actuale, pe care sunt chemate să le ofere comunităților sociale și umane în care lucrează;
- paradigmele teoretice ale unor noi modele interdisciplinare, ale curriculum-ului de formare și dezvoltare profesională al educatorilor de profesie;
- sistemele instituționale adecvate realizării obiectivelor menționate.

De la bun început, trebuie precizat faptul că dezbaterile cu privire la profesiunea didactică, la locul și rolul ei în sistemele educaționale și de învățământ, la profilul și conținutul ei, la statutul profesional, social și moral al educatorilor au o lungă istorie. Ele continuă în mod firesc și astăzi, întrucât profesiunea didactică și condițiile sale evoluează odată cu evoluția învățământului și educației, în cadrul general al evoluției științei, tehnologiei, culturii și a societăților umane, în general.

Conținutul dezbaterilor contemporane consacrate acestei problematici este marcat de faptul că, în prezent, societățile contemporane au devenit și continuă să devină, din ce în ce mai mult, societăți ale cunoașterii și informatizării, în care aproape întreaga arie de probleme ale profesiei didactice este în discuție. Deși, în centrul ei se situează aceleași teme, esențiale:

- ce trebuie să fie în măsură să „facă” educatorii de profesie?
- ce tipuri de calificări teoretice, metodologice, acționale, generale și profesionale trebuie să obțină?

- în ce mod este necesar să fie pregătiți pentru a putea practica o asemenea profesie?

- unde este bine să fie pregătiți: ce condiții sunt necesare pentru depășirea dificultăților ce apar în eforturile de formare corespunzătoare a lor?

- care pot fi strategiile, politicile și programele cele mai adecvate și mai eficiente de formare profesională inițială și de dezvoltare profesională continuă a personalului didactic?

Acestea sunt temele pe care le supun atenției, pornind de la câteva premise de bază.

Student: Se afirmă că nici astăzi, „fenomenul profesor”, în sensul extins al termenului de individ sau grup profesionalizat, care lucrează în instituții educaționale specializate, întemeiate de stat sau de alte organizații sau instituții ale societății civile, intrinsec nu poate fi pe deplin definit. Cum trebuie abordat acest fenomen?

Profesor: Istoriceste, educatorul de profesie a fost mult timp „o manifestare subordonată”. El era sclav în antichitate, tutore privat în Evul Mediu, „herr kandidat” (student) în secolul XIX și, ulterior, specialist în educație, angajat al statului sau al instituțiilor educaționale nonguvernamentale.

În consecință, el a avut permanent un statut mai modest decât „educatul”, având o ocupație care servește indirect scopuri; el numai „pregătește”, beneficiarul fiind acela ce hotărăște ce va face ulterior cu ceea ce a obținut de la educator. De aceea, lui nu îi este prea ușor să știe ce vrea și, mai ales, ce trebuie să „ofere” clientului.

Odată cu profesionalizarea și cu schimbările intervenite în statutul „profesorului”, în societățile moderne, el a devenit o autoritate a validității, a dobândind treptat putere și are o poziție considerată ca fiind „privilegiată”, pentru că el are competențe recunoscute în:

- a instrui, a forma, a educa;
- selecția „educabililor”; prin evaluări și orientarea spre calificări conforme cu disponibilitățile clienților, necesitățile și exigențele economice, sociale;
- ca „servant civil” al loialității față de stat și de ordinea socială, el are posibilități și

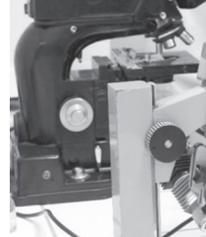
obligatii în legitimarea sistemului educațional și în socializarea tinerelor generații etc., etc.

Toate acestea, în virtutea faptului că el a devenit, concomitent, om de știință erudit, maestru al unui corp de discipoli care îi acceptă și urmează cu fidelitate învățătura sa, devenind deci lider al tineretului; el practic adevărat ca profesor; se angajează critic și iluminat în activitate, iar performanța sa echivală cu asimilarea specialității și continua interacțiune cu ea.

Ca atare, elementul cognitiv este esențial pentru descrierea activității educatorului, ca activitate competentă, întrucât el se adresează celor ce doresc să înțeleagă ceva, pe baza faptului că el dispune de „tehnică de împărțire”, care nu îi neapărat

limitate, iar că „universalist” el trebuie să aibă orizonturi și viziuni largi, în măsură să încorporeze în contexte cât mai cuprinzătoare și mai complexe, ceea ce el predă și, în aceste condiții, îl riscă să rămână, în cel mai bun caz, un „respectabil” diletant.

O a doua dilemă a profesiei didactice rezultă, de fapt, dintr-o dublă „alocare”: pe de o parte, tineretului, pe de altă parte, adulților. Ca adult el aparține unei generații considerate a fi cea a „comportamentului maturității”. Ca persoană care lucrează cu tineretul, el este obligat să fie capabil să înțeleagă și să asimileze în propria sa personalitate viziunile, aspirațiile, modulurile de comportament, în general, întregul univers specific de simțire, de gândire și de acțiune al generațiilor tinere. Ceea ce generează imperativ obligatia ca educatorul profesionist să realizeze o balanță echilibrată între „proximitate și distanță”, în sensul că proximitatea

de conținutul materiei de studiu. Și, nu în ultimul rând, el este (nu neapărat) mai bătrân decât cei pe care îi educă.

Student: Cu toate acestea, poziția și situația educatorului profesionist nu pot fi considerate „neproblematic”, nici astăzi. În ce anume constau dilemele?

Profesor: O primă sursă de reflecție și de discuție o constituie și astăzi problema dacă și în ce măsură profesorul (educatorul) trebuie să fie un „specialist” sau să reprezinte „universalitatea”? Întrucât, ca specialist, el are competențe

limitate, iar că „universalist” el trebuie să aibă orizonturi și viziuni largi, în măsură să încorporeze în contexte cât mai cuprinzătoare și mai complexe, ceea ce el predă și, în aceste condiții, îl riscă să rămână, în cel mai bun caz, un „respectabil” diletant.

O a doua dilemă a profesiei didactice rezultă, de fapt, dintr-o dublă „alocare”: pe de o parte, tineretului, pe de altă parte, adulților. Ca adult el aparține unei generații considerate a fi cea a „comportamentului maturității”. Ca persoană care lucrează cu tineretul, el este obligat să fie capabil să înțeleagă și să asimileze în propria sa personalitate viziunile, aspirațiile, modulurile de comportament, în general, întregul univers specific de simțire, de gândire și de acțiune al generațiilor tinere. Ceea ce generează imperativ obligatia ca educatorul profesionist să realizeze o balanță echilibrată între „proximitate și distanță”, în sensul că proximitatea

de conținutul materiei de studiu. Și, nu în ultimul rând, el este (nu neapărat) mai bătrân decât cei pe care îi educă.

de conținutul materiei de studiu. Și, nu în ultimul rând, el este (nu neapărat) mai bătrân decât cei pe care îi educă.

de conținutul materiei de studiu. Și, nu în ultimul rând, el este (nu neapărat) mai bătrân decât cei pe care îi educă.

de conținutul materiei de studiu. Și, nu în ultimul rând, el este (nu neapărat) mai bătrân decât cei pe care îi educă.

de conținutul materiei de studiu. Și, nu în ultimul rând, el este (nu neapărat) mai bătrân decât cei pe care îi educă.

de conținutul materiei de studiu. Și, nu în ultimul rând, el este (nu neapărat) mai bătrân decât cei pe care îi educă.

Student: Care sunt problemele complexe și delicate, care apar în legătură cu imaginea și percepția profesiei de educator, atât a generațiilor tinere, cât și a opiniei publice în general?

Profesor: În această privință s-au format de-a lungul vremii o serie de „tabu-uri” ale profesiei, între care și acela ca, prin definiție, el este o persoană (personalitate) puternică, sub toate raporturile, care se impune celorlalte, mai slabe, ajungând până la a le strivi pe cele mai slabe. Metaforic, unii consideră că profesorul este un fel de „registru ale minții” privind faptele învățate, ceea ce nu trebuie să rămână pe planul al doilea.

În condițiile în care, de multă vreme, toată lumea este de acord că instruirea nu trebuie să conste doar în transmiterea de informație factuală și a unui corpus de cunoaștere științifică de la o generație la alta. Că instruirea înseamnă (trebuie să însemne), în același timp, educare. Adică:

- stimularea interesului pentru valoarea informației transmise;
- a entuziasmului față de fapte;
- dezvoltarea capacității de evaluare critică obiectivă a lor;
- respectul și stima față de fapte, ca atitudine umană de bază;
- experimentarea valorilor și a virtuților care orientează și afectează omul, atât în orizonturile vieții sale individuale, cât și al celei comunitare, sociale;
- însușirea și practicarea valorilor concomitent cu învățarea responsabilităților, formarea convingerilor și modelarea comportamentelor.

Aceasta este esența ethosului educării care reclamă mai mult decât obligația de a recunoaște faptele așa cum sunt. El implică obligația de a plăsa a lor într-o ordine și configurație care conferă prozodicitate lor, plus trăirea și personalizarea încrederei dintre educator și educat, întemeiate și legitimize logic și rațional. Ceea ce implică evitarea rutinei bazate pe indiferență, căci rutina echivală cu moartea ethosului, lupta hotărâtă împotriva dublării și duplicității în predarea unor cunoștințe, teze, concepte obligatorii, dar cu care profesorul nu este de acord. Căci aceasta înseamnă pierderea încrederii în sinceritatea lui.

Toate aceste probleme se acutizează în condițiile în care este evidentă că semnificația ethosului educării crește proporțional cu creșterea „științificității” instruirii.

Întrucât, de ce, între ethosul științelor educative și ethosul educației trebuie să se asigure o corespondență completă, concretizată în marea seriozitate acordată căutării adevărului; întrebări și îndoieli iluminate, cu instrumente ale cercetării; circumspecție, precauție,

Student: Este clar că activitatea profesorului reclamă nu numai calificări științifice, profesionale de specialitate, ci și pedagogice, reunite în ethosul instruirii. Cum se dobândește acesta? Care este esența lui? Și care este situația actuală în acest domeniu?

nu pune probleme, au putut fi fotografiate sute de situri în condiții optime. Pe teritoriul României astfel de fotografii sunt utile doar dacă sunt realizate primăvara ori toamna, atunci când lipsa vegetației creează condiții optime de vizualizare.

Fotografiile din satelit reprezintă o metodă recentă de identificare a siturilor. Un exemplu în acest sens îl constituie observația noastră pe imaginea oferită de Google Earth a drumului roman care de la Romula – capitala fostei provincii romane Dacia Malvensis (azi satele Reșca și Hotărâni din județul Olt) – se îndreaptă spre fosta așezare romană de la Sucidava (Celei-Corabia, jud. Olt). Vechiul drum roman este vizibil în zona în care traseul său diferă de drumul comunal actual. La suprafața solului, traseul acestui drum este marcat de

Imagini de pe teren cu pietrișul drumului roman de la Romula la Sucidava

pietrișul de râu care acoperă o bandă cu o lățime de 8-10 m, ușor de remarcat prin arătura proaspătă pe teren și chiar din satelit.

Metodele de investigare geofizică pot oferi informații privind delimitarea

Profesor: Sub raportul ethosului profesorului, al ethosului pedagogic, al pregătirii de specialitate, respectiv al instruirii, lucrurile se prezintă relativ bine. Însușirea „științei” și acumularea informației științifice s-a situat și continuă să se situeze pe prim plan. Ea este realizată pe bază de strategii, politici, programe, planuri etc., atent și riguros elaborate. În timp ce realitatea fundamentală a procesului educațional – faptul că instruirea implică nu numai „pași raționali”, structuri gnosologice precise, ordine logică în predare etc., etc., ci și instruire, comprehensiune, implicare personală în învățare, pentru a nu se reduce la formarea de simple „registre ale minții” privind faptele învățate, ceea ce nu trebuie să rămână pe planul al doilea.

În condițiile în care, de multă vreme, toată lumea este de acord că instruirea nu trebuie să conste doar în transmiterea de informație factuală și a unui corpus de cunoaștere științifică de la o generație la alta. Că instruirea înseamnă (trebuie să însemne), în același timp, educare. Adică:

- stimularea interesului pentru valoarea informației transmise;
- a entuziasmului față de fapte;
- dezvoltarea capacității de evaluare critică obiectivă a lor;
- respectul și stima față de fapte, ca atitudine umană de bază;
- experimentarea valorilor și a virtuților care orientează și afectează omul, atât în orizonturile vieții sale individuale, cât și al celei comunitare, sociale;
- însușirea și practicarea valorilor concomitent cu învățarea responsabilităților, formarea convingerilor și modelarea comportamentelor.

Aceasta este esența ethosului educării care reclamă mai mult decât obligația de a recunoaște faptele așa cum sunt. El implică obligația de a plăsa a lor într-o ordine și configurație care conferă prozodicitate lor, plus trăirea și personalizarea încrederei dintre educator și educat, întemeiate și legitimize logic și rațional. Ceea ce implică evitarea rutinei bazate pe indiferență, căci rutina echivală cu moartea ethosului, lupta hotărâtă împotriva dublării și duplicității în predarea unor cunoștințe, teze, concepte obligatorii, dar cu care profesorul nu este de acord. Căci aceasta înseamnă pierderea încrederii în sinceritatea lui.

Toate aceste probleme se acutizează în condițiile în care este evidentă că semnificația ethosului educării crește proporțional cu creșterea „științificității” instruirii.

Întrucât, de ce, între ethosul științelor educative și ethosul educației trebuie să se asigure o corespondență completă, concretizată în marea seriozitate acordată căutării adevărului; întrebări și îndoieli iluminate, cu instrumente ale cercetării; circumspecție, precauție,

responsabilitate în măsurarea obiectivității în domeniul educației; modestie și evitarea abuzurilor de încredere în omul de știință, pe care discipolii le vor cultiva etc.

Întrucât, de ce, între ethosul științelor educative și ethosul educației trebuie să se asigure o corespondență completă, concretizată în marea seriozitate acordată căutării adevărului; întrebări și îndoieli iluminate, cu instrumente ale cercetării; circumspecție, precauție,

Student: Probleme inedite ridică atât pentru cadrele didactice, cât și pentru instituțiile de formare a lor, noile centre de pregătire pentru tratarea didactică a unor noi conținuturi științifice, multi și interdisciplinare care se introduc în curriculumurile școlare.

Profesor: Trebuie precizat faptul că acestea încep de la controlul și condițiile intrării în profesie și continuă cu: condițiile de muncă; recunoașterea publică a profesiei; libertatea de practică a acestora; cadrul de conduită și deontologia profesională; organizațiile profesionale ca „paznici ai libertății” și de practicare a profesiei și ca factori de ridicare a nivelului de pregătire și promoțiune profesională. Asigurarea remunerației meritate de ei; relațiile cadrelor didactice cu organizațiile statale și administrative, centrale și locale, cu organizațiile politice și a interferențelor acestora în modalitățile de practicare a profesiei etc.; în ce măsură personalul didactic își poate păstra statutul de educator profesionist sau se transformă în „grup de experți” utilizat de stat și de celelalte organizații, pentru necesitățile și interesele lor etc.

Discutarea acestor probleme este cu atât mai importantă cu cât și în școală și în afara ei profesorul se situează în centrul forțelor care acționează asupra lui (elevii/studenții), părinții, organele specializate de îndrumare și control, guvernanții, statul etc., care influențează comportamentul profesional al lui.

Toate elementele de statut ale profesiei se reflectă și au efecte în recrutarea, selecția, remunerarea, evaluarea randamentului și promovarea profesională.

Prezentarea acestei problematice poate oferi puncte de reper sau coordonate ce nu pot fi ocolite în eforturile de a găsi cele mai bune soluții pentru dezvoltarea și perfecționarea actualului sistem de formare inițială și continuă a personalului didactic din țara noastră și de a da răspunsuri științifice fundamentale la o serie de întrebări și de probleme „deschise”, cum ar fi: elaborarea „profesiogramelor” profesiei de cadru didactic, astăzi și statutul acesteia în societatea cunoașterii și a informației; formarea și dezvoltarea academică și profesională a cadrelor didactice, în funcție de „serviciile” actuale pe care ele sunt chemate să le ofere comunităților sociale și umane în care lucrează; definirea paradigmei sau a paradigmelor teoretice actuale care ar putea îndeplini funcțiile de organizare și de consens, necesare elaborării unui model sau a unor modele alternative, integrate, multi și interdisciplinare, ale curriculum-ului de formare și dezvoltare profesională a cadrelor didactice.

În primul rând, cele economico-sociale și politice, incluse în aria curriculară corespunzătoare, între care domenii, cum sunt: dezvoltarea/subdezvoltarea; marile probleme globale ale omenirii: mediul și problema ecologică, energia, foamea, sărăcia, analfabetismul, dependențele economico-sociale, politice, cultural-spirituale; creșterea continuă a interdependențelor dintre persoane, grupuri sociale, popoare, națiuni, state naționale; viața urbană; guvernarea și participarea emancipativă; justiția; munca; globalizarea și integrarea, ca și complexe, procese economice, politice, sociale intercorelate, în care este angrenată întreaga planetă ș.a.

Prin natura și complexitatea lor, asemenea realități sociale și umane inedite reclamă pregătirea cadrelor didactice pentru descifrarea relațiilor condiționale și cauzale dintre fenomenele economice, politice și sociale, tratarea dimensiunilor lor istorice și structurale, ca și pentru evaluarea beneficiilor, necesităților și avantajelor predării și învățării lor.

În această privință considerăm că, până în prezent, nu s-au făcut decât eforturi modeste pentru soluționarea problematicei antrenate de elaborarea a unor noi modele de formare a personalului pentru acest tip de activități didactice, cum ar fi:

- reconsiderarea curriculum-ului actual de formare inițială și continuă a personalului didactic;
- identificarea setului de cursuri speciale, adecvate însușirii acestor probleme;
- elaborarea unor obiecte comprehensive, generale sau parțiale al unor asemenea cursuri, potrivit necesităților de integrare a lor cu disciplinele tradiționale de studiu, pe baza interrelațiilor și conexiunilor firești dintre ele etc.

Răspunsul adecvat la aceste categorii de exigențe ar putea constitui eliberarea învățământului de tradiționala „jacheta strâmtă” a învățării disciplinare și recunoașterea necesității încorporării organelor complexe paradigmatiche interdisciplinare provenite din științele istorice, sociale și umane, a cercetării sociale, în procesul de învățământ specializat pentru calificarea cadrelor didactice și pentru socializarea lor.

A concede și a permite diferențe în varietate și a menține ceea ce este posibil să rămână valid, cel puțin, în societățile noastre moderne, aceasta este tensiunea constitutivă sub emblema căreia toată realizările învățării însăși, trebuie să transmită cunoaștere instrumentală, dar și să se preocupe de formarea umană, ca tel suprem al educației.

Student: Nu puține dileme sîntersimulaleprofesiei de educator își au soriginea în statutul profesional, social, moral și, nu în ultimul rând, material al profesiei. Care sînt argu-mentele ce pot fi invocate?

Facultatea de Istorie, Muzeologie și Arhivistică

• conferențiar univ. dr. Mircea NEGRU

Student: Cum identificăm un sit arheologic?

Profesor: Într-o perioadă de extindere a zonelor construite, cum s-a întâmplat în ultimii ani în

ierversibilă a unei părți din trecutului nostru.

Siturile arheologice sunt locurile (în limba latină sit înseamnă loc), unde vestigiile arheologice se află, în general, în subsol, dar pot apărea și la

condiții propice agriculturii și creșterii animalelor, iar din terasele râurilor oamenii își luau lutul pentru modelarea vaselor ceramice, care constituiau majoritatea veselei unei gospodării.

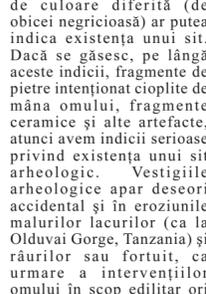
Încercând să dăm un răspuns cât mai clar, constatăm că pentru identificarea de situri arheologice se pot folosi metode diverse, de la cercetări de suprafață la fotografii aeriene și prospecțiuni magnetice. A. Laming-Emperaire arăta în „L'archéologie préhistorique” (1963) că aproximativ 25% din situri sunt descoperite prin șansă sau accident, peste 70% prin cercetări de suprafață și doar 2-3% prin metode științifice (fotografii aeriene, investigații geofizice etc.).

Unele indicii, cum ar fi locația sursei de apă, vegetația abundentă sau nu, modul nenatural al colinelor sau simplele pete de pământ de culoare diferită (de obicei negricioasă) ar putea indica existența unui sit. Dacă se găsește, pe lângă aceste indicii, fragmente de pietre intenționat cioplite de mână omului, fragmente ceramice și alte artefacte, atunci avem indicii serioase privind existența unui sit arheologic. Vestigiile arheologice apar deseori accidentale și în eroziunile malurilor lacurilor (ca la Ouldav Gorge, Tanzania) și râurilor sau fortuit, ca urmare a intervențiilor omului în scop edilitar ori economic.

Fotografiile aeriene pot indica existența unor situri dacă sunt luate în condiții optime (vegetație minimă, unghi favorabil) și pot avea un rol important cu privire la delimitarea și configurația siturilor. În Irak și Iran, unde vegetația

nu pune probleme, au putut fi fotografiate sute de situri în condiții optime. Pe teritoriul României astfel de fotografii sunt utile doar dacă sunt realizate primăvara ori toamna, atunci când lipsa vegetației creează condiții optime de vizualizare.

Fotografiile din satelit reprezintă o metodă recentă de identificare a siturilor. Un exemplu în acest sens îl constituie observația noastră pe imaginea oferită de Google Earth a drumului roman care de la Romula – capitala fostei provincii romane Dacia Malvensis (azi satele Reșca și Hotărâni din județul Olt) – se îndreaptă spre fosta așezare romană de la Sucidava (Celei-Corabia, jud. Olt). Vechiul drum roman este vizibil în zona în care traseul său diferă de drumul comunal actual. La suprafața solului, traseul acestui drum este marcat de

Imagini de pe teren cu pietrișul drumului roman de la Romula la Sucidava

pietrișul de râu care acoperă o bandă cu o lățime de 8-10 m, ușor de remarcat prin arătura proaspătă pe teren și chiar din satelit.

Metodele de investigare geofizică pot oferi informații privind delimitarea

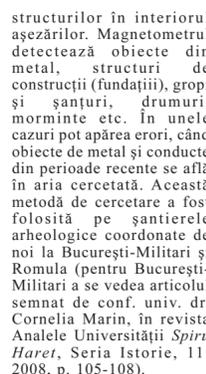
structurilor în interiorul așezărilor. Magnetometrul detectează obiecte din metal, structuri de construcții (fundamentii), gropi și șanțuri, drumuri, morminte etc. În unele cazuri pot apărea erori, când obiecte de metal și conducte din perioade recente se află în aria cercetată. Această metodă de cercetare a fost folosită pe șantierul arheologic coordonate de noi la București-Militari și Romula (pentru București-Militari a se vedea articolul semnat de conf. univ. dr. Cornelia Marin, în revista Analele Universității Spiru Haret, Seria Istorie, 11, 2008, p. 105-108).

Metoda rezistenței electrice se bazează pe măsurarea rezistenței electrice a pământului, putând detecta zidurile care au o rezistență mai ridicată decât restul solului. Ea a fost aplicată prima dată în arheologie, în anul 1946, în

Imagini de pe teren cu pietrișul drumului roman de la Romula la Sucidava

cursul cercetărilor din situl de la Dorchester (Marea Britanie). Investigații de acest tip au fost efectuate în anul 2003 la Romula, precum și în alte situri arheologice, cum sunt cele de la Histria ori Porolissum, de către dr. ing. Ioan Scurtu.

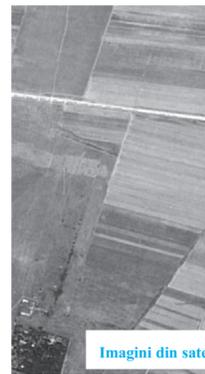
Drumul roman de la Romula spre Sucidava

Investigațiile, întreprinse în sectorul de nord al orașului roman Romula, au fost confirmate prin descoperirea, în anul 2006, a două morminte romane cu cutii de cărămidă, care au apărut pe harta obținută prin investigația menționată.

Student: Care sunt tipurile de situri arheologice?

Profesor: Peșterile au fost, pentru milioane de ani, din paleoliticul inferior până în mezolitic, preferate pentru locuire de comunitățile umane în zona temperată. Acestea locuiau la intrarea în peșteră, interiorul fiind utilizat uneori în scopuri ceremoniale (peșterile de la Lascaux – Franța, ori Altamira – Spania, Mammoth Cave – Statele Unite ale Americii). În general, animalele preferau partea interioară a peșterilor pentru devorarea prădeii în siguranță sau pentru hibernare.

Din paleoliticul superior, odată cu încălzirea

Drumul roman de la Romula spre Sucidava

Investigațiile, întreprinse în sectorul de nord al orașului roman Romula, au fost confirmate prin descoperirea, în anul 2006, a două morminte romane cu cutii de cărămidă, care au apărut pe harta obținută prin investigația menționată.

Student: Care sunt tipurile de situri arheologice?

Profesor: Peșterile au fost, pentru milioane de ani, din paleoliticul inferior până în mezolitic, preferate pentru locuire de comunitățile umane în zona temperată. Acestea locuiau la intrarea în peșteră, interiorul fiind utilizat uneori în scopuri ceremoniale (peșterile de la Lascaux – Franța, ori Altamira – Spania, Mammoth Cave – Statele Unite ale Americii). În general, animalele preferau partea interioară a peșterilor pentru devorarea prădeii în siguranță sau pentru hibernare.

Din paleoliticul superior, odată cu încălzirea

Student: Probleme inedite ridică atât pentru cadrele didactice, cât și pentru instituțiile de formare a lor, noile centre de pregătire pentru tratarea didactică a unor noi conținuturi științifice, multi și interdisciplinare care se introduc în curriculumurile școlare.

Profesor: Trebuie precizat faptul că acestea încep de la controlul și condițiile intrării în profesie și continuă cu: condițiile de muncă; recunoașterea publică a profesiei; libertatea de practică a acestora; cadrul de conduită și deontologia profesională; organizațiile profesionale ca „paznici ai libertății” și de practicare a profesiei și ca factori de ridicare a nivelului de pregătire și promoțiune profesională. Asigurarea remunerației meritate de ei; relațiile cadrelor didactice cu organizațiile statale și administrative, centrale și locale, cu organizațiile politice și a interferențelor acestora în modalitățile de practicare a profesiei etc.; în ce măsură personalul didactic își poate păstra statutul de educator profesionist sau se transformă în „grup de experți” utilizat de stat și de celelalte organizații, pentru necesitățile și interesele lor etc.

Discutarea acestor probleme este cu atât mai importantă cu cât și în școală și în afara ei profesorul se situează în centrul forțelor care acționează asupra lui (elevii/studenții), părinții, organele specializate de îndrumare și control, guvernanții, statul etc., care influențează comportamentul profesional al lui.

Toate elementele de statut ale profesiei se reflectă și au efecte în recrutarea, selecția, remunerarea, evaluarea randamentului și promovarea profesională.

Prezentarea acestei problematice poate oferi puncte de reper sau coordonate ce nu pot fi ocolite în eforturile de a găsi cele mai bune soluții pentru dezvoltarea și perfecționarea actualului sistem de formare inițială și continuă a personalului didactic din țara noastră și de a da răspunsuri științifice fundamentale la o serie de întrebări și de probleme „deschise”, cum ar fi: elaborarea „profesiogramelor” profesiei de cadru didactic, astăzi și statutul acesteia în societatea cunoașterii și a informației; formarea și dezvoltarea academică și profesională a cadrelor didactice, în funcție de „serviciile” actuale pe care ele sunt chemate să le ofere comunităților sociale și umane în care lucrează; definirea paradigmei sau a paradigmelor teoretice actuale care ar putea îndeplini funcțiile de organizare și de consens, necesare elaborării unui model sau a unor modele alternative, integrate, multi și interdisciplinare, ale curriculum-ului de formare și dezvoltare profesională a cadrelor didactice.

În primul rând, cele economico-sociale și politice, incluse în aria curriculară corespunzătoare, între care domenii, cum sunt: dezvoltarea/subdezvoltarea; marile probleme globale ale omenirii: mediul și problema ecologică, energia, foamea, sărăcia, analfabetismul, dependențele economico-sociale, politice, cultural-spirituale; creșterea continuă a interdependențelor dintre persoane, grupuri sociale, popoare, națiuni, state naționale; viața urbană; guvernarea și participarea emancipativă; justiția; munca; globalizarea și

CLIO

Percepția prizonierilor americani despre România

Prof. univ. dr. Alesandru DUȚU

În cursul celor 1487 de întâlniri avute cu aviația română și germană în timpul bombardamentelor efectuate asupra României la 1 august 1943 și în perioada 4 aprilie-19 august 1944 (și ca urmare a reacției artileriei antiaeriene), aviația americană a pîdit 223 de bombardiere și 36 de avioane de vîntoare, iar cea britanică 38 de avioane. Pierderile umane s-au cifrat la peste 2200 de oameni (morți și prizonieri).

Dintre cei 1110 de prizonieri americani și englezi existenți în România în august 1944, majoritatea erau americani, foarte tineri, cu o vîrstă medie de 22 de ani, deși unii dintre ei aveau la activ o vechime de doi-trei ani. Cu foarte mici excepții, pentru care prizonieratul însemna sfîrșitul peripețiilor și al riscurilor războiului, cei mai mulți manifestau o stare de spirit foarte bună, fiind gata să participe din nou la război, convingîți că luptă pentru o cauză dreaptă.

„Atît pericolele vieții de aviator, cît și starea lor actuală de captivitate” menționa o sinteză a Secției a 2-a a Marelui Stat Major – sunt privite de ei într-un spirit de sportivitate incontestabilă”. Deși noțiunile pe care le aveau despre România se confundau în general cu celea despre Balcani, în special la cei foarte tineri, pe care îi considerau un „zvor al discordiei europene”, majoritatea au declarat că nu au nici un fel de ostilitate față de poporul român, pe care nu-l considerau inamic, că bombardamentele executate vizau în special pe germani, distrugerile făcute făcînd parte din „prețul alianței cu Germania”.

În Nota cu sfaturi practice, găsită asupra aviatorilor americani capturați, se considera că „poporul român, în special țărani, sunt cinstiți, prietenoși, buni și ospitalieri cu străinii. Ei iubesc pe francezi,

atîta timp cît „noi dăm material și ei sînge”, apreciau că eforturile americane urmau să fie dirijate „în sensul organizării unor mari confederații care să conducă finalmente la crearea Statelor Unite ale Europei”.

Guvernul și celelalte autorități române, precum și populația civilă au manifestat față de prizonieri multă omenie, oferindu-le condiții de trai decente, chiar și în condițiile în care bombardamentele efectuate au produs multe victime în rândul populației civile.

În unanimitate, prizonierii au declarat că au avut ordine stricte să bombardeze „numai obiective militare” și că „regretî în mod sincer cele întîmplate”, atribuind lovirea cartierelor de locuit marii altitudini de zbor, instrucției incomplete a echipajelor și reacției ferme a artileriei antiaeriene și a aviației de vîntoare române și germane, care i-au pus în situații dificile. Semnificativ din acest punct de vedere este precizarea aviatorilor englezi: „Nu avem de ce să urmîrim teroarea în România, deoarece această țară nu are posibilitatea să facă altceva decît exact ceea ce face acum. Puteam să bombardăm orașele ei și noaptea; prizonierii nu se pot spera nici o schimbare politică atîta vreme cît trupele roșii au invadat o mare parte din teritoriul ei și amenință cu invadarea restului. Situația României este din cele mai nenorocite și în Anglia se cunoaște lucrul acesta”.

Avînd o îndelungată experiență de zbor, aviatorii britanici erau „foarte disciplinați și respectuoși, în contrast cu prizonierii americani nepătrunși de disciplina militară și foarte degajați în discuțiuni”, după cum consemna un document de epocă. Respectat „cu strictețe păstrarea secretului militar”, refuzînd la interogatorii, „în cea mai politicoasă formă”, sîdea relații cu caracter militar. Cultura lor generală era superioară celei a aviatorilor

americani, cunoscînd mai bine problemele specifice românești.

Și ei au ignorat însă pericolul rusec, apreciînd că, în momentul în care se va dovedi că Uniunea Sovietică va urmări „anexiuni teritoriale și răspîndirea comunismului în dauna libertății și democrației”, se vor lua măsuri. Erau convingîți că, mai tîrziu, sovieticii „vor fi siliți să-și retragă trupele”. Unii dintre prizonieri considerau că „România se afla de partea celor care au pierdut războiul”, dar că „prin lupta ei pentru libertate se situează însă și alături de noi”. Apreciau, din acest punct de vedere, că și americanii și românii „au interese comune deoarece și unii și alții luptă pentru libertate, pentru pace și pentru principiul integrității teritoriale”. Convingîți fiind că lupta alături de germani era „definitiv pierdută”, ei atrăgeau atenția că „România ar trebui să-și dea seama din timp că singura ei salvare nu putea veni decît tot de la anglo-americani, de care îi leagă comunitatea de interese în viitor”.

Deși se înțelegeau foarte bine, aviatorii englezi și americani se tachinau desori și în ceea ce privește lucrurile serioase. Sugestive sunt și replicile referitoare la eficacitatea bombardamentelor, primii considerînd pe americani „novici în aviație și amatori în război” – așa cum rezultă dintr-o dare de seamă a Secției a 2-a a Marelui Stat Major. La rîndu-le, americanii ironizau pe englezi imputîndu-le lipsa de precizie în bombardamente („de ce mai vizați cînd bombardați, că tot nu nimeriți nimic?”), inclusiv lansarea a șase bombe în curtea Regimentului „Mihai Viteazul” din București, în fața dormitoarelor aviatorilor americani. În replică, englezii răspundeau că, trecînd prin București, au văzut „vece 6.000 de bombe americane cîzute în alte locuri decît obiectivele cărora le fuseseră destinate”.

Conf. univ. dr. Luiza MARINESCU

Din experiența de viață a unchilor săi, Costache și Iorgu Carageali, nepotul Ion Luca a putut deduce că teatrul și munca închinată pe scena Thaliei erau cea mai sigură cale către faliment. Despre sfîrșitul lui „Costache Carageally” Ioan Massoff scrie: „Cel despre care a scris elogios Mihail Kogălniceanu, protejatul lui Știrbey care-l ridica la rangul de pitar, a murit bolnav de inimă la 13 februarie 1877, după ce ocupă un post, mizerabil plătit, de judecător de pace în coloarea de Verde.

A lăsat o moștenire de 4 lei, o singură cămașă, dar o vastă bibliotecă.” (271/p. 292) Înțelegînd că „*Moșful și politica*” sunt cele mai avantajoase mijloace de trai, nevoiți să își câștige existența de pe urma talentului său de condeier, Ion Luca Caragiale a oportunitatea pe care destulul i-o oferea. Între pasiunea pentru teatru și rațiunea vieții trăită plener, Ion Luca alege cariera în presă, mediu abject în care descoperă și oameni de treabă printre mulțimea de parvenii ai condeului, dar tot aici își face și o mulțime de inamici. S-ar putea spune că toate sfîrșimile îndreptate asupra scriitorului Ion Luca Caragiale au pornit de la „amicii” săi din presă, iritați de replica promptă și tăioasă, de condeul ascuțit și de scrisul cu tîntă ironică antiliberăliștilor. Incapabili să facă diferența dintre creatorul actor și jurnalistul Caragiale, mulți dintre colegii săi din presă, animăți de aceleași idealuri și încercați de invidii corozive i-au considerat lucrurile imorale, deși acestea sunt oglinda mediului care le-a inspirat.

Conștient că „o sumă de împrejurări politice (...) bine exploatare de o presă inteligentă, fac totdeauna senzație” (106/p.548), în perioada 1873-1876 Ion Luca Caragiale colaborează la *Ghimpele* folosind semnăturile Car., Palicar și Rac. În 1874 publică în *Revista contemporană* versuri pe care le semnează cu numele întreg. Din martie 1875 și până în ianuarie 1876 devine girant responsabil al *Alegătorul liber*, organ al opoziției liberale.

În anul 1876, din toamnă până în primăvară este corector la *Unirea democratică*. Prin mai-iunie 1877 redactează în întregime revista unionistă *Claponul*.

Ion Luca Caragiale a realizat și gazete editate în colaborare. Împreună cu Frédéric Damé, el va scoate ziarul *Națiunea română*, un cotidian apărut scurt timp din 26 august 1877 până în septembrie 1877, suprimat pentru că dăduse falsă știre a căderii Plevnei. A fost el însuși director al unor ziare. *Claponul* apărut la București în mai 1877, numai în trei numere, a fost editat și realizat de I. L. Caragiale. Pe coperta pamfletului stătea scris: „*Foiaș hazlie și popular*” – apare cînd ese de sub tipar – tirajul se face în 33.333 exemplare - Deviza este: -! efin și bun! - 10 bani exemplarul!” *„Almanah hazliu și popular”* era scris numai de I. L. Caragiale și era o anexă la *Claponul*, care apărea „pe anul de la Mohamet - 1295 - De la Christos - 1878”. În reclama acestuia autorul preciza „Cine va da 50 de bănuți, va căpăta acest almanah gratis!” În fond, orice gazetă este un produs de marketing. Publicația era dedicată „Cocoanelor și demozlelor din toate mahalalele, fundăturile și marginelele Bucureștilor, precum și tuturor Monsenilor – becheri și familiști”. Tot în decembrie 1877 autorul a publicat *Calendarul Claponului*. Începînd din decembrie 1877 și până în ianuarie 1878 publică în *România liberă* sub semnătura Luca seria de folioane „*Cercetare critică asupra teatrului românesc*”. Acesta era semnul că nu-și părăsise vechile preocupări și că îmbinarea dintre cele două feluri de a scrie literatură pentru gazetele zilnice și pentru scenă nu rămăsese doar un proiect.

Porecla de moș Virgulă, pe care Caragiale o îndrăgea, îi venea de la faptul că el avea un deosebit respect pentru cuvîntul scris sau tipărit. În ziarul „*L'Independance Roumaine*” de la 29 ianuarie 1901, poetul Cincinat Pavelescu scria: „Caragiale trebuie să muncească șapte ore pe zi ca să câștige 400 de lei sau să scrie

predînd istoria la clasele I-IV la Liceul particular Sf. Gheorghe,

și poate că de aici tactul pedagogic pe care îl avea în relațiile cu tinerii. Aflat în Germania, schimbînd cărți și articole din revistele românești cu prietenii, citind literatură germană în limba franceză pentru a cunoaște mai bine moravurile țării unde trăia, Caragiale era și un vîntor al greselilor de tipar care se strecurau în articolele pe care ziarile românești i le publicau. El ar putea fi socotit inventatorul unui sistem piramidal de îmbogățire a literarilor pe seama greselilor de exprimare ale contemporanilor. Una dintre cele mai edificatoare scrisori – adresată, se pare „*Unui tânăr poet*”, care îi cerea părerea asupra scrierilor sale lui moș Virgulă – ilustrează acest sistem de taxe pe care scriitorul îl inventase:

„În principiu, prin rectificarea sau, altfel zis, prin repararea unei bucați în versuri înțelegem prefacerea numai a exprimirii materiale, adică a cuvîntării, iar nu a gîndirii, adică a poeziei în ea însăși. Tot astfel cînd mergem la un meșter croitor să ne potrivească o haină ce nu ni se potrivește, nu-i cerem să ne deformeze corpul, ci numai să ne răscoască pe corp, așa cum a crescut el, haina rău croită. Așadar, pentru repararea versurilor, sunt următoarele:

A) TAXE:
1. Pentru fiecare cuvînt schimbat:
a. în corpul versului 1 leu;
b. la coada versului, adică la rimă, cum ziceți dî, poeții 10 lei;
2. Pentru îndreptarea fiecărei greșeli de gramatică, 25 de lei
3. Pentru îndreptarea greșelilor de punctuație, se face după caz învoială cu ridicata.

Meșterul capătă dela client odată cu înaintarea manuscrisului, o sumă fixă, scotită astfel: 20 de bani de fiecare vers = adică 20 de lei suta.”

Jurnalismul era o meserie grea și oboseitoare, care secătua vigoarea creatoare și care rispea talentul în texte mici, niște efemeride ce uneori nici nu erau citite. Activitatea aceasta din presă nu făcuse decît să-i

lărgescă cercul cunoștințelor și aria informațiilor despre felul în care, lumea în care trăia, funcționa cu adevărat. Reușise să-și facă prieteni, dar mai ales își făcuse dușmani.

Caragiale și-a dorit întotdeauna să fie un ziarist independent, neînregimentat politic, un individ din categoria unor „biete croniciari ușurei” („*Moșful și politica*” în I. L. Caragiale „*Opere*” v. III, Editura Național, București, 2000, p. 549), aflați departe de „olătuși și istericale patriotice”, un intelectual care în mare măsură respinge presa de senzație. În opinia lui, aceasta exploata cele mai mărunte detalii ce aveau darul de a-i atrage pe cititori pentru a vinde informații deformate. Când își înființase „*Moșful român*”, Caragiale fusese foarte categoric în momentul în care precizase politica redacțională a ziarului său: „Să ne-nțelegem. *«Moșful român»* n-are absolut, dar absolut nici o pretenție. El vrea să trăiască în înțelesul cel mai elementar al cuvîntului, să trăiască pentru a trăi, cum trăiește atîta spanac pe ogorul mănos al patriei noastre. Și pre că n-are nici o pretenție, tot atîta n-are nici un principiu politic”. („*Moșful și politica*” în I. L. Caragiale „*Opere*” v. III, Editura Național, București, 2000, p. 548)

Ion Luca Caragiale realizează pentru prima dată în istoria literaturii moderne radiografia embrionului societății în curs de democratizare, transformînd teatrul și proza în instrumente de analiză filosofice ale acestei lumi, într-o enciclopedie a sufletului românesc. Subînăd vizuina înaripată a romantismului, autorul conturează un univers fără dimensiunea dramei, o lume în care corupția epidemică, declararea valorică, legăturile fără opțiuni și opțiunile fără finalitate conturează o lume fără sens, în care personajele nu sunt nici învingători, dar nici învinși. Descrînd familia burgheză sau de curînd devenită locuitoare a burgului, Caragiale creează personaje intersanșabile. Modernitatea și deschiderea operii lui Caragiale constă în cooperarea textului cu lectorul, într-un fel unic, în care textul caragializează existența.

reabilitării urgente, întrucît nu s-au mai efectuat reparații din 1990.

castelului oferind șansa de a putea fi zilnic vizitat, în prezent, el deschizîndu-și porțile doar de două ori pe an – de Ziua Eroilor și în preajma Zilei Armatei, anul trecut nu mai puțin de 5.000 de oameni trecîndu-i pragul. Jalinică prioritate absolută, fără niciun suport financiar.

De altfel, ministerul dispune de mijloace modeste și pentru stimularea creației artistice, facilități, deocamdată, doar teoretice, întrucît acordarea de burse, încurajarea mobilității artiștilor rămîn un vis cam îndepărtat.

Proiectul tehnic de restaurare a edificiului a demarat, obținîndu-se toate avizele. Dar licitația de adjudecare a lucrărilor a fost stopată din lipsă de fonduri. Se pare că ar fi nevoie de 1.700.000 de lei de la Guvern, deocamdată nealocați, cu toate că păstrarea, conservarea patrimoniului național cultural reprezintă o prioritate absolută. Restaurarea clădirii, un edificiu din 1906, realizat în stil medieval, aflată lângă Parcul Carol, ar deschide larg accesul vizitatorilor, amenajarea

reabilitării urgente, întrucît nu s-au mai efectuat reparații din 1990.

castelului oferind șansa de a putea fi zilnic vizitat, în prezent, el deschizîndu-și porțile doar de două ori pe an – de Ziua Eroilor și în preajma Zilei Armatei, anul trecut nu mai puțin de 5.000 de oameni trecîndu-i pragul. Jalinică prioritate absolută, fără niciun suport financiar.

De altfel, ministerul dispune de mijloace modeste și pentru stimularea creației artistice, facilități, deocamdată, doar teoretice, întrucît acordarea de burse, încurajarea mobilității artiștilor rămîn un vis cam îndepărtat.

Proiectul tehnic de restaurare a edificiului a demarat, obținîndu-se toate avizele. Dar licitația de adjudecare a lucrărilor a fost stopată din lipsă de fonduri. Se pare că ar fi nevoie de 1.700.000 de lei de la Guvern, deocamdată nealocați, cu toate că păstrarea, conservarea patrimoniului național cultural reprezintă o prioritate absolută. Restaurarea clădirii, un edificiu din 1906, realizat în stil medieval, aflată lângă Parcul Carol, ar deschide larg accesul vizitatorilor, amenajarea

reabilitării urgente, întrucît nu s-au mai efectuat reparații din 1990.

castelului oferind șansa de a putea fi zilnic vizitat, în prezent, el deschizîndu-și porțile doar de două ori pe an – de Ziua Eroilor și în preajma Zilei Armatei, anul trecut nu mai puțin de 5.000 de oameni trecîndu-i pragul. Jalinică prioritate absolută, fără niciun suport financiar.

De altfel, ministerul dispune de mijloace modeste și pentru stimularea creației artistice, facilități, deocamdată, doar teoretice, întrucît acordarea de burse, încurajarea mobilității artiștilor rămîn un vis cam îndepărtat.

S.O.S.

(Continuare din pag. 1)

Dezbaterile au fost cu atît mai valoroase cu cît nu s-au limitat doar la a constata starea în care a ajuns patrimoniul cultural național, ci au urmărit să examineze profund, dintr-o

Este nevoie de un manual despre *Politica culturală* care, într-o viziune amplă, cuprinzătoare, să definească cu exactitate ce este bine și ce este rău, ce s-a distrus și ce trebuie să aparăm; mai este nevoie de o adevărată strategie privind educația tinerei generații în

ocrotirii valorilor ce fac parte din patrimoniul cultural național și universal. Astfel, s-a creat mult așteptatul cadru juridic atît de necesar descurajării oricărei încercări de atentat la integritatea patrimonială.

perspectivă pluridisciplinară, cauzele care au generat imaginea deplorabilă a acestuia, analiza-diagnostic finalizîndu-se cu valoroase contribuții științifice în efortul de a se găsi unele căi și măsuri, soluții care ar putea ajuta la amplificarea preocupărilor consacrate ocrotirii patrimoniului cultural național, opririi, prevenirii chiar a fenomenelor de degradare, adoptării unei legislații adecvate.

cultul patrimoniului național, este necesar ca în programele analitice să se rezerve spații pentru ca, la cursurile de istorie, literatură, geografie, să se prezinte semnificația și valorile patrimoniului; se impune ca limba română să fie abordată ca fiind o problemă de patrimoniu, neapărarea acesteia reprezentînd o agresiune asupra ei – sublinia atunci prof. univ. dr. Ion Dodu Bălan.

Cum era de așteptat, mesajul transmis a avut rezonanțe favorabile în planul

Un domeniu aproape privilegiat, care a beneficiat totuși de o bună parte din fondurile destinate conservării patrimoniului cultural național, îl reprezintă cel al restaurărilor. S-a adoptat și un Program Național de Restaurare, pentru ca acestor lucrări să li se confere un caracter prioritar, riguros, coerent și, ce-i drept, executarea multor lucrări de restaurare a unor monumente, mănăstiri, biserici a intrat pe un

făgaș dătător de speranțe. Totuși, evaluarea rezultatelor acestei activități indispensabile pentru ocrotirea, conservarea valorilor patrimoniului cultural a pus în evidență unele carențe care țin de politica promovată în acest domeniu al restaurărilor, de contractarea și de urmărirea acestora.

Realizînd pericolul real care amenință o parte din monumente, ministrul Culturii, Cultelor și Patrimoniului a declarat că păstrarea și conservarea acestuia reprezintă o prioritate absolută, demarînd lucrări de consolidare și reabilitare a monumentelor aflate în prag critic. Dar în condițiile în care, de pildă, Roșia Montană, a fost declarată „Zonă Protejată” de către Senatul României, pasul următor – cartarea tuturor imobilelor din zonele protejate, pentru a se evita distrugerea clădirilor din aceste zone, fără sancțiuni juridice, casele putînd fi demolate legal – nu a mai fost urmat. Este de-a dreptul o aberație.

Centrele istorice ale orașelor, zonele de arhitectură protejată, siturile arheologice, arhitectura rurală tradițională, siturile și rezervațiile naturale, peisajele și căile de acces la acestea sunt în pericol de

dispariție. Distrugerile sunt favorizate de menținerea unei legislații extrem de permissive în domeniile urbanismului, amenajării teritoriului,

protejării mediului și patrimoniului istoric. Distrugerea sau neglijarea patrimoniului înseamnă, totodată, sărăcirea ireversibilă a contribuției României, ca membră a Uniunii Europene, la diversitatea culturală europeană.

Vandalizarea și abandonul patrimoniului României este un fenomen monstruos. Sarmizegetusa Regia este unul dintre cele mai importante situri arheologice din România, fiind, alături de celelalte cetăți dacice,

o mărturie esențială a genezei poporului român, motiv pentru care este înscrisă pe Lista Patrimoniului Mondial. În același timp, situl arheologic face parte din parcul Național

redacteze ceea ce ar putea însemna o *Carte Neagră a Patrimoniului din România*, pentru a avea o imagine generală a situației dramatice în care se află acesta. Pe baza acestei analize, va fi elaborat și un *Cod al patrimoniului* și se vor întreprinde demersuri pentru perfecționarea legislației vizînd acest domeniu.

Primele măsuri adoptate vizează, evident, îndreptarea unor hotărîri strîmbe, care s-au luat în decursul vremii. Este vorba despre un teren din Oradea care aparține acestui minister, amenințat cu instrînarea lui către autoritățile locale, precum și ceea ce se preconizează cu Palatul Mogoșoaia de către rechini imobiliari.

Într-o situație extrem de critică se află Castelul Tepeș, din Capitală, care reproduce Cetatea Poenari, ridicată de Vlad Tepeș, o comoară turistică, a cărei clădire necesită

Patrimoniul cultural național

S.O.S.

reabilitării urgente, întrucît nu s-au mai efectuat reparații din 1990.

castelului oferind șansa de a putea fi zilnic vizitat, în prezent, el deschizîndu-și porțile doar de două ori pe an – de Ziua Eroilor și în preajma Zilei Armatei, anul trecut nu mai puțin de 5.000 de oameni trecîndu-i pragul. Jalinică prioritate absolută, fără niciun suport financiar.

De altfel, ministerul dispune de mijloace modeste și pentru stimularea creației artistice, facilități, deocamdată, doar teoretice, întrucît acordarea de burse, încurajarea mobilității artiștilor rămîn un vis cam îndepărtat.

Proiectul tehnic de restaurare a edificiului a demarat, obținîndu-se toate avizele. Dar licitația de adjudecare a lucrărilor a fost stopată din lipsă de fonduri. Se pare că ar fi nevoie de 1.700.000 de lei de la Guvern, deocamdată nealocați, cu toate că păstrarea, conservarea patrimoniului național cultural reprezintă o prioritate absolută. Restaurarea clădirii, un edificiu din 1906, realizat în stil medieval, aflată lângă Parcul Carol, ar deschide larg accesul vizitatorilor, amenajarea

reabilitării urgente, întrucît nu s-au mai efectuat reparații din 1990.

castelului oferind șansa de a putea fi zilnic vizitat, în prezent, el deschizîndu-și porțile doar de două ori pe an – de Ziua Eroilor și în preajma Zilei Armatei, anul trecut nu mai puțin de 5.000 de oameni trecîndu-i pragul. Jalinică prioritate absolută, fără niciun suport financiar.

De altfel, ministerul dispune de mijloace modeste și pentru stimularea creației artistice, facilități, deocamdată, doar teoretice, întrucît acordarea de burse, încurajarea mobilității artiștilor rămîn un vis cam îndepărtat.

Proiectul tehnic de restaurare a edificiului a demarat, obținîndu-se toate avizele. Dar licitația de adjudecare a lucrărilor a fost stopată din lipsă de fonduri. Se pare că ar fi nevoie de 1.700.000 de lei de la Guvern, deocamdată nealocați, cu toate că păstrarea, conservarea patrimoniului național cultural reprezintă o prioritate absolută. Restaurarea clădirii, un edificiu din 1906, realizat în stil medieval, aflată lângă Parcul Carol, ar deschide larg accesul vizitatorilor, amenajarea

reabilitării urgente, întrucît nu s-au mai efectuat reparații din 1990.

castelului oferind șansa de a putea fi zilnic vizitat, în prezent, el deschizîndu-și porțile doar de două ori pe an – de Ziua Eroilor și în preajma Zilei Armatei, anul trecut nu mai puțin de 5.000 de oameni trecîndu-i pragul. Jalinică prioritate absolută, fără niciun suport financiar.

reabilitării urgente, întrucît nu s-au mai efectuat reparații din 1990.

reabilitării urgente, întrucît nu s-au mai efectuat reparații din 1990.

castelului oferind șansa de a putea fi zilnic vizitat, în prezent, el deschizîndu-și porțile doar de două ori pe an – de Ziua Eroilor și în preajma Zilei Armatei, anul trecut nu mai puțin de 5.000 de oameni trecîndu-i pragul. Jalinică prioritate absolută, fără niciun suport financiar.

De altfel, ministerul dispune de mijloace modeste și pentru stimularea creației artistice, facilități, deocamdată, doar teoretice, întrucît acordarea de burse, încurajarea mobilității artiștilor rămîn un vis cam îndepărtat.

Proiectul tehnic de restaurare a edificiului a demarat, obținîndu-se toate avizele. Dar licitația de adjudecare a lucrărilor a fost stopată din lipsă de fonduri. Se pare că ar fi nevoie de 1.700.000 de lei de la Guvern, deocamdată nealocați, cu toate că păstrarea, conservarea patrimoniului național cultural reprezintă o prioritate absolută. Restaurarea clădirii, un edificiu din 1906, realizat în stil medieval, aflată lângă Parcul Carol, ar deschide larg accesul vizitatorilor, amenajarea

reabilitării urgente, întrucît nu s-au mai efectuat reparații din 1990.

castelului oferind șansa de a putea fi zilnic vizitat, în prezent, el deschizîndu-și porțile doar de două ori pe an – de Ziua Eroilor și în preajma Zilei Armatei, anul trecut nu mai puțin de 5.000 de oameni trecîndu-i pragul. Jalinică prioritate absolută, fără niciun suport financiar.

reabilitării urgente, întrucît nu s-au mai efectuat reparații din 1990.

castelului oferind șansa de a putea fi zilnic vizitat, în prezent, el deschizîndu-și porțile doar de două ori pe an – de Ziua Eroilor și în preajma Zilei Armatei, anul trecut nu mai puțin de 5.000 de oameni trecîndu-i pragul. Jalinică prioritate absolută, fără niciun suport financiar.

De altfel, ministerul dispune de mijloace modeste și pentru stimularea creației artistice, facilități, deocamdată, doar teoretice, întrucît acordarea de burse, încurajarea mobilității artiștilor rămîn un vis cam îndepărtat.

Proiectul tehnic de restaurare a edificiului a demarat, obținîndu-se toate avizele. Dar licitația de adjudecare a lucrărilor a fost stopată din lipsă de fonduri. Se pare că ar fi nevoie de 1.700.000 de lei de la Guvern, deocamdată nealocați, cu toate că păstrarea, conservarea patrimoniului național cultural reprezintă o prioritate absolută. Restaurarea clădirii, un edificiu din 1906, realizat în stil medieval, aflată lângă Parcul Carol, ar deschide larg accesul vizitatorilor, amenajarea

reabilitării urgente, întrucît nu s-au mai efectuat reparații din 1990.

castelului oferind șansa de a putea fi zilnic vizitat, în prezent, el deschizîndu-și porțile doar de două ori pe an – de Ziua Eroilor și în preajma Zilei Armatei, anul trecut nu mai puțin de 5.000 de oameni trecîndu-i pragul. Jalinică prioritate absolută, fără niciun suport financiar.

reabilitării urgente, întrucît nu s-au mai efectuat reparații din 1990.

castelului oferind șansa de a putea fi zilnic vizitat, în prezent, el deschizîndu-și porțile doar de două ori pe an – de Ziua Eroilor și în preajma Zilei Armatei, anul trecut nu mai puțin de 5.000 de oameni trecîndu-i pragul. Jalinică prioritate absolută, fără niciun suport financiar.

De altfel, ministerul dispune de mijloace modeste și pentru stimularea creației artistice, facilități, deocamdată, doar teoretice, întrucît acordarea de burse, încurajarea mobilității artiștilor rămîn un vis cam îndepărtat.

Proiectul tehnic de restaurare a edificiului a demarat, obținîndu-se toate avizele. Dar licitația de adjudecare a lucrărilor a fost stopată din lipsă de fonduri. Se pare că ar fi nevoie de 1.700.000 de lei de la Guvern, deocamdată nealocați, cu toate că păstrarea, conservarea patrimoniului național cultural reprezintă o prioritate absolută. Restaurarea clădirii, un edificiu din 1906, realizat în stil medieval, aflată lângă Parcul Carol, ar deschide larg accesul vizitatorilor, amenajarea

Marea forță explicativ-ordonatoare a evoluționismului lui Darwin

Prof. univ. dr. Acsinte DOBRE
Facultatea de Filosofie, Științe Politice
și Studii Culturale

În cultura spirituală a umanității există repere fundamentale, fără de care edificiul arhitectonic al acesteia nu s-ar fi putut înălța. Între aceste repere, precum logica aristotelică, heliocentrismul lui Copernic în astronomie, teoria mecanicii clasice formulată de Newton ș.a. se situează și teoria evoluției a lui Darwin, dezvoltată în lucrarea „*Despre originea speciilor*”, lucrare de la a cărei apariție, 24 noiembrie 1859, se împlinesc anul acesta 150 de ani.

În procesul rapid al amplificării cunoașterii științifice sunt multe ipoteze și teorii, care, după o destul de largă acceptare și utilizare, intră în umbră și sunt eliminate, ca baze explicativ-predictive. De exemplu: ipoteza flogistonului în explicarea proceselor de ardere sau teoria eterului imponderabil ca mediu de propagare a luminii; apoi „teama” de vid a naturii și alte explicații antropomorfe și finaliste, inclusiv cele aristotelice, despre natură în ansamblu și mai ales despre natura vie.

Evoluționismul darwinist s-a consolidat, însă, cu trecerea timpului; achizițiile noi din genetică și biologia moleculară din secolul al XX-lea nu numai că nu l-au infirmat, ci au însemnat o adâncire și o consolidare a sa. Viabilitatea și robustețea teoretică a operii lui Darwin sunt dovădite, așadar, și de deschiderea spre nou, de capacitatea de a integra, explicativ și ordonator, noile rezultate din genetica secolului următor. E. Mayr, unul dintre cei mai cunoscuți biologi contemporani, aprecia că evoluționismul inițiat în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea și fundamentat temeinic de Darwin, s-a impus și în raportarea inevitabilă la viziuni anterioare, consolidate de secole, precum finalismul creaționist sau viziunea statică, admitând cel mult o ciclicitate, viziuni cu care s-a confruntat, înfăptuind, probabil, „cea mai mare revoluție intelectuală pe care a trăit-o omenirea” E. Mayr, „*De la bacterii la om*” (*Evoluția lumii vii*)

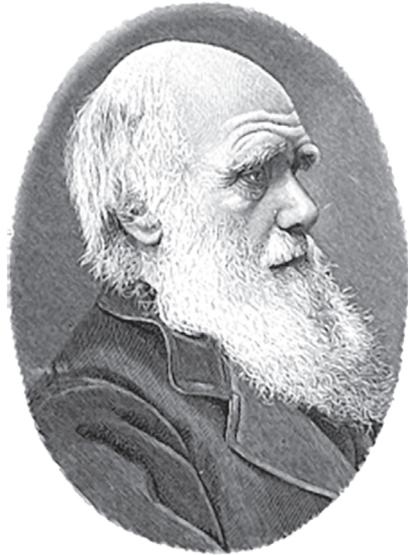
Pornind de la extraordinara sa capacitate de a observa fenomenele naturii vii, de a pune întrebări inedite asupra lor – atât în călătoria sa, de cinci ani, din tinerețe, cu vasul **Beagle** – cât și în cercetările ulterioare, Darwin

a elaborat concepte și interpretări pe direcția teoriei evoluționiste, cu totul originale. Între acestea, patru sunt fundamentale, prin rezistența în timp și deschiderea lor amplă în plan teoretic-explicativ, cu excluderea oricăror referințe la supranatural. Este vorba de: a) gândirea centrată pe **populații în schimbare** (nu pe genuri sau tipuri fixe); b) accentuarea rolului **selecției naturale**, corelată cu varietația mediului geografic; c) sublinierea **rolului întâmplării**; d) accentuarea factorului **timp** pentru fenomenele biologice. Departate de a promova doar un cult al observațiilor precise, inevitabil limitate în timp și spațiu, Darwin a dezvoltat și o viziune filosofică realistă amplă asupra evoluționismului. În celebra sa operă din 1859 „*(On the origin of Species)*”, el afirmă: „Există o mărție în această viziune asupra vieții care are atâtea potențialități, apărând la început în câteva forme sau numai într-una; iar ea, apoi, a evoluat de la forme atât de simple către nenumăratele ființe, dintre cele mai frumoase și cele mai minunate, care au existat și încă există”.

Forța ordonatoare în raport cu toate ramurile biologiei, mai vechi sau mai noi, era pusă în evidență de geneticianul T. Dobzhansky, în manieră exemplară, prin concluzia următoare: „În biologie nimic nu are sens decât în lumina evoluției”.

Darwin, construind inițial viziunea evoluționistă asupra lumii vii, prin apel mai ales la imaginație, a reușit să aducă numeroase dovezi științifice peremptorii pentru respectiva viziune. El a fundamentat evoluția – ca ansamblu de modificări în timp ale proprietăților populațiilor de organisme – prin evitarea apelului la forțe ezoterice, supranaturale, dar invocând cu măiestrie o multitudine de fenomene și procese, pe care oricine le poate sesiza prin observarea atentă a naturii vii. Există două aspecte fundamentale, componente ale evoluției. Mai întâi, o mișcare ascendentă (anagenese) de modificare treptată a liniei filitice, de la o stare ancestrală spre o alta, derivată din prima (subteoria originii comune); apoi, o divizare a liniilor evolutive, cu apariția unor noi ramuri (clade) ale arborelui filogenetic, ceea ce a dat naștere biodiversității. Cu o remarcă și Mayr, la 150 de ani de la apariția „*Originii speciilor*”, cercetările filogenetice au adus alte

numeroase dovezi, pe linia confirmării viziunii originii comune. De exemplu, succesiunea descoperirilor de fosile de plante și animale, apoi secvențele moleculare cercetate de genetică și de biologia moleculară. Mai

Ch. Darwin
12.02.1809 – 19.04.1882

amintim, între dovezi, contribuția lui T. H. Huxley privind descendența păsărilor din reptile, fosila de **Archaeopteryx** fiind o convingătoare verigă. S-a arătat, apoi, că reptilele au derivat dintr-un grup de amfibieni iar amfibienii, din pești ripidistieni ș.a.m.d.

Ca orice mare teorie nouă, evoluționismul darwinist s-a ciocnit cu concepții conservatoare anterioare, larg acceptate, precum finalismul și esențialismul. În tradiția platoniciană, fenomenele vizate ca aparent schimbătoare (irrelevante, accidentale) ale lumii vii s-ar grupa în tipuri sau clase (altfel spus, esențe) invariabile. O specie biologică ar fi totași o asemenea clasă, numită uneori și gen natural.

Chiar și la J.-B. Lamarck, autorul unei variante deficitare a evoluționismului înainte de Darwin, ne întâlnim și cu o versiune atenuată a esențialismului: genul natural sau tipul s-ar modifica treptat în timp, dar, într-un moment dat, tipul respectiv era considerat cu precădere invariabil. Darwin, ca rafinat observator, în tradiția și a școlii empiriste britanice, va sublinia că ceea ce întâlnim la organisme vii nu sunt clase (tipuri) constante, ci populații

incercuă a conserva esențialismul. Prelungiri ale esențialismului – dacă ne ridicăm la nivelul vieții și istoriei umane – vom regăsi în supraevaluația diferentelor rasiale la oameni. Valorificând gândirea populaționistă a lui Darwin, Mayr se va delimita critic de excese ale rasismului în relațiile interumane. „Dacă respingem modul de abordare tipologic – notează el – care consideră membrii fiecărei rase ca tipuri și îl înlocuim cu abordarea populaționistă, în care fiecare individ e apreciat pe baza aptitudinilor particulare, se va ajunge la o înțelegere mai corectă a realității, care să evite orice clasificare tipologică (fixistă) și orice discriminare bazată pe o asemenea clasificare” (E. Mayr).

Dacă saltaționismul consideră eronat că evoluția are loc prin producerea de noi specii sau tipuri cauzate de mutații sau salturi, în schimb, transformismul nega radical salturile și încerca să explice – tot inadecvat – evoluția, prin transformare treptată a speciilor sau tipurilor existente în noi specii sau tipuri. Noile specii ar apărea prin influența directă a mediului și apoi prin moștenirea caracterelor dobândite (ereditate slabă), sau – în cazul fuziunii cu

Darwin a reușit să configureze o soluție nouă ce s-a putut aprofunda pentru a

finalismul – prin tendința intrinsecă spre o mai mare perfecțiune. **Transformismul**, cu variantele sale, a fost viziunea evoluționistă cea mai larg acceptată chiar și după 1859, până către anii 1940, când s-a edificat așa-numita **sinteză evoluționistă**, prin includerea realizărilor din genetică și biologia moleculară. Potrivit viziunii transformiste, în varianta lamarkiană, evoluția se realizează prin schimbarea graduală a organismelor, datorită fie utilizării ori neutilizării unei însușiri sau structuri (exemplu: alungirea gâtului girafei sau nefolosirea ochilor la primele animale cavernicole), fie influenței directe a mediului asupra materialului genetic. Se admitea – neintemeiat – că materialul genetic ar fi „moale” și s-ar lăsa modelat de influențele mediului, iar aceste schimbări s-ar moșteni de către generațiile următoare. Dar biologia moleculară a dovedit că nici o informație nu poate fi transmisă de la proteinele corpului către acizii nucleici ai celulelor germinale. Așadar, nu are loc ereditatea slabă, presupusă de transformism, respectiv caracterele dobândite nu se transmit la noile generații.

Varianta finalistă a transformismului evoluționist postulează (exemplu: Berg, Bergson, Osborn) că tipurile (speciile) s-au perfecționat continuu, printr-un imbold intrinsec; evoluția ar însemna, nu apariția de noi tipuri, ci îmbunătățirea tipurilor existente. Postularea de asemenea forțe sau imbolduri intrinseci a fost abandonată când observațiile sistematice și noile achiziții din studiile asupra organismelor vii nu au evidențiat deloc asemenea prezențe misterioase și astfel finalismul a bătuț în retragere. Cum argumentează Mayr: „dacă asemenea forțe intrinseci ar fi existat, ar fi dus la linii evolutive drepte; totuși, paleontologii, studiind straturi succesive de fosile, au arătat că toate tendințele evolutive, mai curând sau mai târziu, își schimbă direcția, și chiar fragmentele lineare se pot explica prin **selecție naturală**”.

Nu s-au găsit, așadar, dovezi pentru a admite o teleologie a lumii vii și nici a cosmosului. Pe plan științific și filosofic s-a impus, ca fiind cea mai adecvată, concepția realistă a evoluționismului darwinist; desigur și aceasta din urmă fiind perfectibilă (de exemplu, prin integrarea unor modele cibernetice etc.)

Darwin a reușit să configureze o soluție nouă ce s-a putut aprofunda pentru a

explica evoluția atotcuprinzătoare din lumea vie. El a vizat variabilitatea genetică ineputabilă a unei populații, împreună cu selecția naturală, predominant aleatoare, ca alături cheia mecanismelor pentru transformările evolutive. Cum s-a arătat, materialul genetic este constant și nu permite moștenirea caracterelor dobândite. La nivelul indivizilor și al populației, genotipul produce, prin interacțiune cu mediul variabil, ceea ce se cheamă fenotipul (ansamblu de însușiri, funcții, aspecte comportamentale alături de organismul individual). Mutațiile vor spori variabilitatea chiar și la nivelul genotipului. Totuși, variabilitatea fenotipului, care furnizează materialul pentru selecție, este avută în vedere cu precădere. Aceasta din urmă e produsă mai ales prin recombinarea în **meioză** (respectiv în diviziunea nucleară ce are loc în cursul formării celulelor reproductive la organisme care se reproduc sexuat). O genă ca atare nu poate fi obiect al selecției, ci este doar o parte a genotipului. În schimb, fenotipul individual, ca un întreg – bazat pe genotip – va fi obiectul real al selecției. Pentru Darwin, evoluția nu este strict determinată, ea constând dintr-un mare număr de interacțiuni, care presupun nu doar modalitatea întâmplării, nici exclusiv pe aceea a necesarului pur, ci o sinteză, în sens dialectic, a lor.

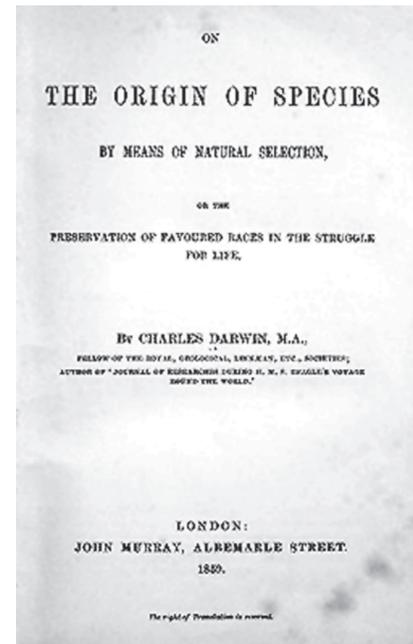
Corelând două etape (prima constând în producerea variabilității genetice, iar a doua în desfășurarea selecției naturale), evoluția darwiniană depășește opoziția exclusivă, blocantă: întâmplare versus necesitate, și cuprinde, amplu, raporturile lor de complementaritate. De exemplu, ochiul nu este un produs doar al întâmplării, ci rezultatul supraviețuirii favorizate, din generație în generație, a acelor indivizi selecțiați tocmai pentru că au avut cele mai eficiente structuri pentru văz. Modelul darwinist al evoluției, îmbinând variabilitatea predominant întâmplătoare cu selecția naturală predominant necesară explică în manieră satisfăcătoare ansamblul modificărilor evolutive la nivelul populațiilor și speciei, ca și toate adaptările generatoare de progres evolutive.

Biologii au făcut distincția între **microevoluție** (proces evolutive ce are loc la sau sub nivelul speciei) și **macroevoluție** (proces ale evoluției ce are loc deasupra nivelului speciei și pot genera noi taxoni sau care se produc la

atrunderea în noi zone adaptative, generând, eventual, **noutăți evolutive** (ex. apariția păsării, sau sânge cald la păsări și mamifere). Vom remarcă însă că toate procesele macroevolutive au loc în populații și în genotipurile individuale, fiind, așadar, totodată și procese microevolutive. Evoluționismul

Remarcabilul biolog E. Mayr va sublinia, însă, argumentat, că nu putem reduce ascensiunea ființei umane doar la factori naturali precum variabilitatea și selecția naturală, ci trebuie să avem în vedere și noi factori cultural-spirituali.

În explicitarea dimensiunii etice, definitive pentru umanitate, același autor amintit

Coperta ediției din 1859 a volumului
Originea speciilor

darwinist, subsumând teoria originii comune – după care toate organismele vii au derivat din strămoși comuni – a condus, constrângător, la recunoașterea originii omului în lumea animală, anume în **primat**. Poziția lui Darwin cu privire la originea omului este cuprinsă în lucrarea sa din 1871, **The Descent of Man**. Era extraordinar de greu de admis atunci (și chiar în prezent, încă pentru mulți) că un biped fără apărare, ce se situează totuși la apogeul vîștoarelor, ar avea această origine modestă. În opoziție cu asemenea îndoieli (sau prejudecăți), s-a dovedit că una dintre populațiile australopithecilor și-a sporit extraordinar forța creierului, reușind să supraviețuiască și să se dezvolte prin inteligența sa mult superioară. Nu a fost doar un accident miraculos, o întâmplare, dacă ținem seama că multiplele etape, ce s-au succedat în procesul transformării unui australopitec în strămoșii ai omului au fost favorizate de selecția naturală.

mai sus ierarhizează pe trei niveluri valoarea etică a altruismului:

– nivelul manifestat prin tratamentul preferențial față de descendenții direcți;

– nivelul ce apare în tratamentul preferențial față de rude, în sens mai larg;

– nivelul altruismului față de alți membri ai grupării sociale, cu care nu avem relații de rudenie.

Abia acest al treilea nivel (altruism față de străini), cultivat cu deosebire în creștinism, este definitivul pentru un comportament autentic omenesc, care nu mai este susținut de selecția naturală. Edificarea noului nivel de comportament autentic uman, nefiind produsul evoluției naturale, va trebui înțeles ca un rezultat al factorilor culturali, al gândirii obiectivate a unor lideri culturali (mai ales religioși, cum arată trecutul istoric). Putem admite, în ciuda unor mari abandonări și eșecuri istorice cum sunt războaiele

locale sau mai ales cele globale, mondiale, că principiile etice ale lumii creștine sunt, în ansamblul lor – după același mare biolog Mayr – perfect sănătoase.

În opoziție, uneori agresivă, cu evoluționismul se situează așa-zisul **creaționism științific**, promovat mai ales în Statele Unite. O lucrare cu acest titlu – tradusă și în România, în 1992, declară argumentele evoluționismului (oferite de biologie, paleontologie, embriologie, genetică și biologie moleculară) ca nevalide și insuficient susținute cu date statistice. Se postulează ca absolută ideea că, fără un Creator inteligent, rânduiala și legile universului ar rămâne un mister total. De asemenea, se admite, pe baza credinței subiective fluctuante, că toate marile legi și principii ale științei duc direct la Creator, ca unica lor sursă de explicație.

În așa-numita explicație oferită de creaționismul „științific” apare o circularitate metodologică. Cum remarcă V. Tonoiu, în această metodologie explicativă „Adevărul (neapărat cu majusculă) este deja dat, integral și neambigu, toată problema reducându-se la interpretarea adevărurilor și a legilor științifice – inclusiv din biologie – de așa natură încât să regăsească perpetuu acel pretins Adevăr ultim și definitiv” (V. Tonoiu, *În căutarea unei paradigme a complexității*). Deoarece nu dispunem de un **punct arhimedic** privilegiat, din perspectiva căruia să argumentăm exhaustiv, pare mai acceptabilă o poziție metodologică mai reținută, mai deschisă la revizuire. Altfel s-ar ajunge, inevitabil, în disputele științifico-metodologice, la un autoritarism și un fanatism intelectual, corelat cu o trufie obtuză, incompatibilă chiar cu virtutea creștină a umilității, a smereniei.

Împotriva unor negări repetate ale evoluției, cu pseudoargumente subiective, cercetătorii din diverse ramuri ale biologiei convergente îl reconfirmă amplifiat pe Charles Darwin, de la a căruia naștere s-au împlinit, pe 12 februarie 2009, tocmai 200 de ani. Reținem, în acest sens, o concluzie, de mare forță persuasivă, în sprijinul evoluției, din finalul recentei lucrări a lui E. Mayr, invocată și anterior: „Simplu fapt al existenței programelor genetice face imposibilă presupunerea unei lumi staționare. Evoluția (în lumea vie) este o realitate de neoculit” (E. Mayr, *De la bacterii la om, (Evoluția lumii vii)*).

Resurse de îmbunătățire a calității

(Urmare din pag. 1)

Conceptul actual de calitate totală înseamnă „o politică prin care organizația tinde la mobilizarea permanentă a tuturor membrilor săi, pentru a îmbunătăți calitatea produselor sau serviciilor pe care le realizează, precum și calitatea funcționării și obiectivelor sale în relație cu mediul”. Așadar, calitatea este solicitată de client (individual sau societatea – în cazul educației) și își spune cuvântul și în relația client furnizor (persoana care beneficiază de instruire și cea care furnizează servicii educaționale).

Orientarea asupra clientului, leadershipul, implicarea personalului, îmbunătățirea continuă, sunt literă de lege în organizațiile care și propun calitate totală.

În Japonia, specialiștii consideră că există cel puțin următoarele două motive pentru care managementul calității joacă un rol important în administrarea afacerilor actuale: permite companiilor să răspundă mai bine cererilor exprimate de către consumatori.

Conferința internațională

Etica educației și standardele publicitare pentru viitorii profesioniști

(Urmare din pag. 1)

În dezbateri s-a pus în evidență și rolul Consiliului Național al Audiovizualului în sprijinul conștientizării nevoii standardelor publicitare.

În cadrul Conferinței a avut loc o **masă rotundă** caracterizată de discuții interactive despre *Etica educației și standardele publicitare ale viitorilor profesioniști*, moderată de dr. Arthur Pober, SP Consultant EASA Internațional. O altă

Pe măsură ce producția, distribuția și comunicarea s-au extins și s-au dezvoltat în întreaga economie mondială, a devenit din ce în ce mai ușor pentru consumatori să cumpere tot ceea ce doresc, oriunde și oricând doresc. Produsele de calitate scăzută încep să dispară, înecul cu înecul, de pe piațe. Dacă întreprinderile vor să evolueze, atunci ele trebuie să adopte o nouă atitudine față de managementul calității.

Companiile trebuie să cerceteze și să identifice cu mare atenție nevoile consumatorilor și să utilizeze informațiile obținute în scopul dezvoltării unor produse și/sau servicii cu o calitate din ce în ce mai înaltă; crește eficiența managementului întreprinderilor. Companiile care pun accent pe calitate sunt mai performante. Ideile sunt mai ușor generate, creativitatea înfloră, iar productivitatea muncii se îmbunătățește. (H. Kume, 1996)

În concluzie, asigurarea calității și managementul calității în educație și formare

inițială constituie un domeniu de intervenție care necesită cu precădere dezvoltarea și implementarea sistemelor și procedurilor interne de evaluare, de management și de asigurare a calității activităților de educație și formare inițiale și continuă, precum și profesionalizarea activităților manageriale la nivelul furnizorilor de educație.

Se are în vedere, în principal, activitatea de educație și de formare din sistemul formal de educație. Principalele demersuri implică: crearea și dezvoltarea sistemelor de asigurare și management al calității în educație și formare; dezvoltarea unor programe de formare profesională în domeniul managementului educațional și în managementul calității; dezvoltarea unor mecanisme de monitorizare a inserției absolvenților pe piața muncii, în vederea ajustării ofertei educaționale în concordanță cu evoluțiile de pe piața muncii; crearea și dezvoltarea unor mecanisme de asigurare a managementului calității în

educație în contextele nonformale și informale de învățare.

Calitatea educației în școala românească vizează finalități ancorate în context european, deschizând drumul către oportunitățile oferite de societatea europeană a cunoașterii. Elevii, studenții și formatorii trebuie să conștientizeze necesitatea studiilor corepunzătoare, care să poată fi folosite eficient în întreaga Europă.

Plecând de la premisa că educația de calitate presupune îmbunătățirea continuă a performanțelor și având în vedere ritmul schimbărilor sociale instituțiile de învățământ trebuie să aibă ca obiectiv dezvoltarea continuă a resursei umane.

Astfel, pe viitor, în învățământul superior competitivitatea și excelența trebuie să fie echilibrate cu coeziunea socială și cu libertatea de acces, iar prin acțiuni unite, învățământul superior european – care cuprinde acum mai mult de jumătate din populația europeană – poate duce la îmbunătățirea vieții întregului continent.

Gray, fiind formulate răspunsuri la întrebările înscrise într-un **Questionar**, ce a circulat în rândul participanților.

Prin modul în care a fost conceput, efectiv organizat, Conferința „Etica educației și standardele publicitare pentru viitorii profesioniști” s-a bucurat de un larg interes, reprezentând un veritabil succes, dacă se au în vedere bogatul flux de informații, experiențele prezentate, opiniile formulate.

(Urmare din pag. 1)

Între miturile lumii moderne, cel al mass-mediei se află în centrul preocupărilor unor cercetători contemporani: Coulton Waugh, Stephen Becker, Umberto Eco ș.a. Aceștia au pus în evidență așa-zise „structuri mitice ale imaginilor și comportărilor impuse colectivităților pe calea a ceea ce se numește mass-media. Mircea Eliade se referă la o seamă de personaje din *comic strips* (serii de desene însoțite de scurte legende și dialoguri care povestesc aventurile senzationale în versune modernă ale unor eroi ai mitologiei sau folclorului). Ele sunt publicate în periodicele americane. Interesant e că aceste personaje intruchipează idealul de viață al majorității membrilor societății americane întrucât comportamentul, dar mai ales moartea lor provoacă adevărate crize printre cititorii publicațiilor respective. Consecința? Mulți reacționează cu violență, protestând prin expedierea de telegrame conducerii ziarelor și autorilor de *comic strips*. Un personaj de talia unui Superman se pare că a devenit extrem de popular și datorită unei duble identități: venit de pe o planetă dispărută, dar având puteri magice, Superman trăiește o existență modestă, întrucât în persoana unui ziarist medioer, timid, fără personalitate. Tocmai această existență camuflată a eroului având puteri nelimitate satisface, după istoricul religiilor,

Mass-media, un mit al lumii moderne?

(Urmare din pag. 1)

„nostalgia secrete ale omului modern care, știindu-se decăzut și mărginit, vizează să se dezvăluie într-o zi un „personaj excepțional”, ca un „erou”.

Hermeneutica eliadescă asupra miturilor moderne provocate și întreținute de mass-media americană nu se oprește aici. Autorul propune alte câteva ipostaze ale aceluși comportament mitologic al omului modern referindu-se, pe de o parte, la romanul polițist, iar, pe de alta, la „mitizarea” personalităților prin diverse procedee specifice ale mass-mediei. În romanul polițist, Eliade vede „lupta exemplară dintre Bine și Rău, între erou (detectivul) și criminal (intruparea modernă a Demonului)”. Cititorul are și el un rol privilegiat, prin participarea la mister și la dramă; în subconștient, el „trăiește cu sentimentul de a fi el însuși implicat într-o acțiune paradigmatică, adică primejdioasă și „eroică”.

Procesul de „mitizare” a personalităților prin mass-media s-ar putea interpreta foarte bine ca un mod de manipulare a publicului, prin crearea unui personaj exemplar prin prezentarea sa, a unui semizeu care luptă pentru o cauză dreaptă, sau, dimpotrivă, ca pe un personaj negativ, rejectat de public.

Referindu-se la așa-zisa obsesie a „succesului”, caracteristică societății moderne, Mircea Eliade descifrează o atare comportare mitică, dar și „dorița obscură de a transcende limitele condiției

omenești”, „nostalgia perfecțiunii primordiale”. În paragraful dedicat „cultului automobilului sacru”, Eliade citează pe Andrea Greeley cu al său eseu *Mituri, simboluri și ritualuri în lumea modernă* (1962), care „vede” în saloanul anual al automobilului nimic altceva decât „o manifestare religioasă profund ritualizată. Apariția noilor modele de automobile va fi descrisă ca o nouă formă de „mituire”.

Miturile elitei, cu precădere cele care capătă contur în domeniul creației artistice și al ecoului socio-cultural provocat de acesta, intră în sfera de interes a istoricului religiilor, printr-un mai puțin elevat excurs exegetic, cât mai ales printr-un rechizițiu la adresa complexului de inferioritate al publicului, a indiferenței față de curente inovatoare atât a criticii, cât și a administratorilor de muzee și a colecționarilor: „Azi singura lor spaime e de a nu fi suficient de înaintați, de a nu ghici la timp geniul într-o operă la prima vedere neinteligibilă. Poate niciodată în istorie artistul n-a fost mai sigur ca azi că, cu cât se va arăta mai îndrăzneț, mai iconoclast, mai absurd, mai inaccesibil, cu atât mai repede va fi recunoscut, lăudat, satisfăcut, idolatrizat. În anumite țări s-a ajuns la un academism de-a-noaselea, la un academism al „avansării”, în așa măsură încât orice experiență artistică ce nu ține seama de acest nou conformism, riscă să fie înăbușită sau să treacă neobservată.

O critică implicită a fenomenului cultural american, dar și al celui european occidental, e cea referitoare la dezavuarea mitului artistului damnat, care a electrizat întreg secolul al XIX-lea. Artistului i se cere azi să „se conformeze imaginii sale mitice”, adică să fie straniu, ireductibil și „să facă ceva nou”, așa încât „orice inovație e mai dinainte decretată genială și așezată pe același plan cu inovațiile unui Van Gogh sau ale unui Picasso, fie că e vorba de un afiș sfâșiat sau de o cutie de sardele semnată de artist”.

Referindu-se la criteriile elitei, Mircea Eliade semnaleză existența muzicii atonale sau tașismul, care pasionează elitele printr-un grad de dificultate comparabil cu probleme de inițiere ale societăților arhaice și tradiționale. Fenomenul e comparat cu o gnoză atât spirituală, cât și gnoză laică, prin cultul originalității șocante, dar și al incompreensibilității. El „trădează dorița de a descoperi un nou înțeles, „secrete”, necunoscut până acum, al lumii și al vieții omenești”.

Chiar dacă semnaleză în ultimă instanță a crizei artelor moderne nu are decât o legătură subsidiară cu subiectul propus de autor, Eliade consideră, optimist, că reducerea „universităților artistice” la o stare primordială nu e decât o primă etapă a unui proces mai complex, asemănător concepțiilor ciclice ale societăților arhaice și tradiționale, potrivit cărora

epistola a IV-a

Dragă cititoare, dragă cititorule,

Cu trecerea timpului, viața noastră urcă din ce în ce spre tîm, dar există o vîrstă cînd vedem că, de fapt, ea alunecă vertiginos înjos către sfîrșit. Pendulăm între optimism și pesimism. Trăim cu bucurii și tristeți.

„Incrementa atque decrementa” (creștere și descreștere), mîrire și decădere, extaz și agonie.

Este adevărat că viața, „come il fiume” (ca și râul) este curgere, însă, deopotrivă, „la vida es sueno” (viața este vis). Un vis scurt și frumos al nemuririi. Petale de trandafir, „la vie en rose” (viața în roz)...

Dragă „memento mori” (adu-ți aminte că vei muri), cum spunea Poetul, căci „vis al mortuii eterne e viața lumii-ntregi”. Cine este Poetul? El este un „kavi” (poet-înțelep). Citește-l și iubeste-l, că el te învață să „rămâi la toate

rece”! Detașarea, serenitatea și înțelepciunea sînt acolo unde sau atunci cînd reușim să facem unirea între ideal și real.

Fericirea și nefericirea sînt două fețe ale aceleiași monede. Un ochi rîde, un ochi plînge. Știi tu, oare, unde îți este inima? „That is the question!” (Aceasta este întrebarea!), cum ar zice William Shakespeare. A exista și a nu

epistole

Branding-Rebranding

Comunicarea de marcă

Și pentru că oamenii au nevoie de povești, iată câteva istorii exemplare:

Ikea
S-a născut dintr-o mică afacere cu chibrituri. Un băiat pe nume Ingvar Kamprad, sătul să trudească la ferma Elmtyrd de pe lângă sătucul Aggunaryd (a se citi acronimul subliniat - IKEA), a descoperit că a cumpăra lucruri ieftin și a le vinde apoi la un preț bun, dar totuși modest, era destul său.

Curînd, cu banii dați de tatăl lui pentru studii, și-a deschis propria afacere - comerț cu creioane, portmonee, rame de fotografii, dressuri de nylon, absolut orice „mărnuș” ce putea prezenta interes pentru localnici. Ingvar și-a dat seama că, urmîrindu-și spiritul antreprenorial, putea crea o viață mai bună pentru absolut toată lumea. Și aceasta a devenit misiunea sa de suflet.

Începînd din 1943, compania IKEA s-a axat pe producția de mobilier funcțional, la prețuri extrem de ofertante. Abordarea „do-it-yourself-at-home” - pachetele ergonomice cu piese de mobilier ce se asamblează acasă - a fost invenția de geniu ce a „dinamitat” competiția, propulsînd afacerea în topul preferințelor tuturor celor care nu-și pot permite prea multe.

Nike
„Dacă ai un trup, atunci ești atlet. Just do it.” Astfel a tradus Bill Bowerman, unul dintre părinții Nike, potențialul uman cvasi-infiniit. Un motto devenit celebru în 1964, care continuă să anime și astăzi personalul companiei.

Bill și Phil (Knight), doi oregonezi, au pornit la drum sub imboldul unei gândiri inovatoare. Misiunea propusă, respectată pînă în ziua de astăzi cu sfințenie, a fost aceea de a motiva atleții să-și depășească potențialul. Un demers plin de vizionarism și, după cum s-a văzut, înconunat cu succes.

Compania Nike, fidelă numelui împrumutat de la zeița victoriei din mitologia grecească, și-a câștigat faima celui mai competitiv producător de articole sport și, timp de mai bine de patru decenii de la înființare, niciun alt concurent nu a reușit să facă saltul decisiv spre locul cel mai înalt de pe podium.

Produsele premium inovatoare, comunicarea strategică, imaginea ireproșabilă (una dintre cele mai costisitoare din industria advertising-ului, în care sînt antrenate figuri legendare din lumea sportului) reușesc să o mențină în top.

Astăzi, compania operează în 160 de țări și numără peste 30.000 de angajați.

Sony
În 1945, Masaru Ibuka se hotărîse să înființeze o companie care să aducă un „suflet” nou în Tokyo, capitala devastată de război. A început prin a repara aparate radio. Apoi a inventat „mașina de gătit orez”.

Compania a continuat să crească, diversificîndu-și permanent producția de aparate electronice. În 1958 iese la lumină adevăratul Sony - cuvînt derivat din latinescul „sonus” (sunet) și din sintagma „sonny boy”, prin care japonezii desemnau o persoană tînară, plină de viață. *Visul lui Masaru Ibuka era ca Sony să devină compania celor tineri în spirit, a căror energie și pasiune se canalizează spre creația fără limite.* Și așa a fost să fie. În timp, corporația Sony și-a extins producția pe alte câteva segmente - jocuri, divertisment (muzică și film), servicii financiare și a pîntrun triumfătoare pe alte piețe decât cea autohtonă (SUA). Sony se identifică, potrivit părintelui fondator, cu oferta de soluții ingenioase, nu de produse aparținînd tehnologiei de vîrf. Experiența Sony înseamnă și astăzi creație vizionară, a fi cu un pas înaintea vremurilor.

Dacia
Povestea ei începe în 1966, la Colibași.

Pe vremea aceea, mărcile însemnau de fapt produse și, cele mai multe, erau comandate de sus. Legătura românilor cu Dacia este emoțională, ca în cazul majorității brand-urilor românești „cu tradiție”, adică supraviețuitoare. Primul și, excepționat tentativele nereușite ale Olcit-ului de Craiova și Lăstunului de Timișoara, singurul autoturism fabricat în România. Singurul, de altfel, pe care și-l puteau permite românii de rînd pînă în 1989. Unicul model din parcul „aerisite” ale buclorilor. Autoturismul vizionat în filmele românești de dinainte... O poveste de suflet a românilor.

Din 1999, Dacia este preluată de grupul Renault. Își pierde o parte din savoarea

există și iarăși a exista, pentru că a fi însemnă pentru todeauna, dincolo de valuri și vînturi, în ciuda morții.

Dragă cititoare, dragă cititorule, nu alergă în viață după fericire! Cu ea împreună vine și nefericirea. Nu te îmbăta cu bucurii și nu te lăsa capleșit de tristeți! Cu tuții avem impresia că, dacă atingem fericirea, o putem păstra cu noi și putem alunga definitiv nefericirea. A avea fericirea în mîna noastră ar însemna că suferința nu ne mai afectează. Experiența, însă, ne spulberă iluziile. Nuvreau să spun să nu te bucuri de viață. Din nou mă întorc la Seneca, cel ce afirmă: „trăiește-ți fiecare clipă ca pe o viață veritabilă”, ca pe o întregă viață! Dar a trăi cu adevărat nu înseamnă a te distra, ci a participa cu toată ființa la miracolul vieții. Ar fi bine să căutăm să adunăm virtuți, după cum ne sfătuiește Sfîntul Ioan Damaschinul în „Filocalia”, și să le împărțim, în loc să alergăm cu limba scoasă după plăceri trecătoare. Există putere în Durere și există ieșire din Fericire.

În această lume de dureri și plăceri, puțină satisfacție, o mică mulțumire, o bucurie mare, o fericire imensă, o beatitudine de neimaginat, un extaz fără margini, pe toate le dorim, iar suferința ne lasă cicatrice.

În universul lung și lat, dragostea este soarele, iubirea este luna. Ea mișcă totul, dar ea face ca totul să rămînă nemiscat.

În a cincea epistolă, haide să vorbim despre iubire! Sănătate și serenitate!

Cu sinceritate, al dumneavoastră, Mircea I.T.U.

românească, dar începe să câștige la capitolul afirmării pe piața (internațională).

CEC-Bank
Fostul CEC. Cea mai cunoscută bancă a românilor, întemeiată de domnitorul Alexandru Ioan Cuza acum aproape 150 de ani.

Ne amintim cu nostalgie de sloganul din anii cenusii „Azi la CEC un leu depui, mâine el va scoate pui...” Pentru cei mai mulți, CEC-ul chiar a fost soluția unor economii modeste din puținul salarial.

Acum, CEC-Bank ne apare într-o nouă înfățișare, dar dîndu-ne ghes cu amintiri, pe muzica fmeșilor Phoenix sau Celelalte cuvinte. Mult spun că, în esență, nu s-a schimbat nimic. Ceea ce pentru mulți este ceva liniștitor.

Farmec
Deși zgărcit în comunicare, producătorul clujean de cosmetice se bucură în continuare de notorietate (în 2005 nu fusese încă detronat de pe locul 1). Farmec a fost primul producător de pe piața pe segmentul cremelor, cu gama *Dolina* - loțiunea emolientă, des folosită pe vremuri de doamne la plajă, ca variație la iaurtul din borcane de sticlă - și pe locul al treilea cu *Gerovital*.

Firma din Cluj a avut un avantaj evident de pe urma asocierii cu numele Anei Aslan, care a decis în 1967 ca Farmec să producă marca Gerovital H3 - ce rămîne și astăzi una din cele mai cunoscute mărci de produse contra îmbătrînirii, foarte populară în SUA sau Japonia.

Fapte. Ani. Cifre. Amintiri. Nostalgie. Crezuri. Misiuni. Toate se înlanțuie în țesătura mărcilor.

Unele povești sînt mai consistente, mai spectaculoase. Altele, mai pline de emoție. Toate încep cu „odată ca niciodată”. Și toate ar trebui să se încheie nu neapărat cu „au trăit fericiti pînă la adînci bătrînețe”, ci cu întrebarea „Ce înțelegem noi de aici?”

Morala sau concluzia este chiar esența mărcii. Este mesajul-cheie răspîndit și perpetuat în întreaga comunicare de marcă.

Dana PĂTRĂNOIU, studentă, anul III, I.D. Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

București 550

Preocupări urbanistice în secolul XX

(Urmare din pag. 1)

După 1930, încep să se discute tot mai serios problemele urbanistice ale capitalei și se creează chiar o asociație pentru urbanistica Bucureștilor. În urma expunerilor ținute sub auspiciile acestei asociații de către arhitecții Marcel Iancu, Octav Doicescu și Horia Creangă, editura ziarului *Tribuna editărilor* (1935-1936) scoate broșura „Către o arhitectură a Bucureștilor”, care reunește articolele studiilor: „Utopia Bucureștilor” de Marcel Iancu, „Spiritul Arhitecturii Bucureștilor” de Octav Doicescu, și „Anarhia stilurilor și arta viitorului” de Horia Creangă. Dar iată ce se putea citi în nota introductivă a broșurii:

„Domnii Marcel Iancu, Doicescu și Creangă - arhitecți mai talentați decît o academie și mai curajoși în apărarea artei lor decît toate asociațiile de breaslă - au căutat în expunerile făcute auditoriului, sub auspiciile Asociației pentru Urbanistica Bucureștilor să accentueze posibilitatea evoluției capitalei noastre, cu condiția unei redemptări oficiale și mai ales civice.”

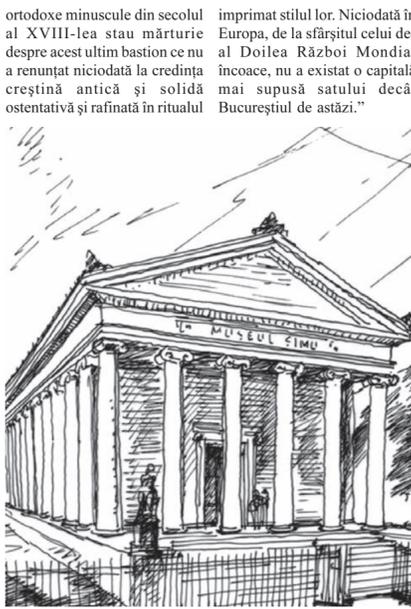
Au urmat anii neafști pentru capitala României: în noiembrie 1940, cutremurul care a distrus edificiile reprezentative, printre care și blocul Carlton; între anii 1941-1944 privațiunile de tot felul și bombardamentele aeriene teribile din aprilie 1944, cînd mai multe cartiere din preajma Gării de Nord au fost distruse, iar, după 1944, odată cu obligația plății unor despăgubiri uriașe de război către URSS, intervenția brutală în problemele de arhitectură și urbanism ale consilierilor sovietici. O realizare totuși notabilă după 1948 a fost inaugurarea primei linii de troleibuz, care lega Piața Victoriei și Hipodromul Băneasa. Trebuie arătat că prima linie de autobuz exista în București din 1925, între Bariera Călărași și Piața Sfîntu Gheorghe.

În anii care au urmat au apărut cîteva repere importante ale orașului; în 1957 terminarea lucrărilor la Casa Școlii (lucrări începute din 1952) și, în 1960, Sala Palatului, cu Ansamblul Sălii Palatului.

La începutul anilor '70, un francez, Claude Karnoof, venit să studieze etnografia românească, descoperia Bucureștiul.

Dar iată ce nota el despre București:

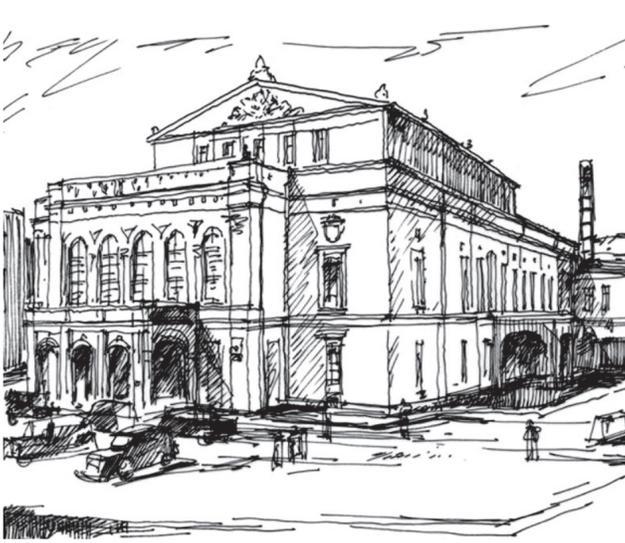
„Orașul nu e decît un „patchwork” (cîrpeală), în care fiecare element pare așezat după fantezia comanditarului lui, ca și cum fiecare ar fi dorit să pună pețea unei genealogii istorice, sociale și culturale alese după voie. Nu există nici o urmă din orașul vechi. De la prima vedere îți dai seama că totul începe la mijlocul secolului al XIX-lea, odată cu Unirea Principatelor. Bucureștiul nu ascunde nici o amintire despre orașul în care s-ar fi strîns bogății și puteri, ci numai vestigiile unui loc de popas intr-o biată țară creștină amenințată. Cele cîteva biserici

Muzeul SIMU (din ciclul Clădirile dispărute ale Bucureștilor)

ei, simplă și rustică în teologia populară... Fie că e vorba despre rămășițe de ruine, deserte vechile locuri de cult sau despre anarhia stilistică ingurată a României moderne, totul dă impresia unei omnipotențe a tranzitorului...

Nu e deloc ușor să descrii acest oraș încălzit, dezordonat, înfrînt de două ori: mai întai de acțiunea inexorabilă a modernității, care s-a năpustit asupra lui ca un uragan, apoi de voința misionară și stângace a unui socialism ce a căutat mereu să ascundă, să travestească, chiar să anihileze mărturiile unui trecut, care nu convenea deloc dogmei lui schimbătoare despre istoria națională...

Teatrul Național (din ciclul Clădirile dispărute ale Bucureștilor)

Sub manta lui de beton, orașul contemporan ascunde ceva rural, greu de exprimat, care definește tîrgușorul prea repede dezvoltat, jenat și oarecum incurcat într-o haină care nu i se potrivește.

Valuri succesive de emigranți au lăsat orașul fără elitele lui, făcînd loc țărănilor parveniți, care l-au cucerit și i-au

imprinat stilul lor. Niciodată în Europa, de la sfîrșitul celui deal Doilea Război Mondial încoace, nu a existat o capitală mai supusă satului decît Bucureștiul de astăzi.”

În luna noiembrie 1979, a fost dat în folosință primul tronson de metrou, între Uzinele Semăntoarea și Timpuri Noi, pe o lungime de 8,63 km, cu 6 stații.

Lungimea tronsonelor de metrou la sfîrșitul anului 2007 era de aproximativ de 75 Km, cu o capacitate maximă de transport de 50000 de pasageri pe oră și anual peste 250 milioane de pasageri.

Cutremurul din 4 martie 1977 a dat o grea lovitură fondului construit mai vechi și a deschis calea unor demolări masive în perioada 1981-1988, pentru realizarea noului centru administrativ, pe locul vizat și de Carol al II-lea în perioada interbelică pentru viitorul centru al orașului. În perioada amintită s-au demolat mai mult de 40.000 de case, suprafața demolată fiind egală cu aceea a Veneției. Multe monumente de arhitectură au fost demolate sau ascunse în spațiile unor construcții lipsite de gust și care nu se încadrau în niciun fel în spiritul orașului; cîteva biserici vechi au fost translate pe alte locuri, în contexte nepotrivite.

Dar ce făceau puținii urbanști în această perioadă? Unii s-au retras în studii teoretice, rupte complet de realitățile orașului; alții - oportuniști - au căutat să dea o bază teoretică acțiunii de voință politică.

Drept e, sub Napoleon III s-au produs acumulari, cristalizări, deontării, vizibile cataloguri. Cuza - iată actorul chemat de istorie să colecteze în fagurii trăirii noastre naționale, nectarul binefăcător al Franței. Expoziția de la Palatul Regal ne-a adus sub priviri frazele pașoptiștilor care vedeau în Napoleon III instanța în stare să le dea dreptate. Acolo s-au și refugiat unii dintre ei, după eșecul încercărilor de acasă. Ne-am trezit, trecători prin fața vitrinelor cu exponate, rechemări să parcurgă firul evenimentelor de dinainte și din timpul lui Cuza - Războiul Crimeii, Pacea de la Paris, Convenția de la Paris. De acum parcă eram acolo, la Quai d'Orsay, unde prindeau contur fundațiile statului român unitar. Într-o gravură de epocă a staționat la București, grație inspirației organizatorilor, așa l-am putut vedea și noi cum arată, ministrul de externe al împăratului Napoleon III, însuși fiu de împărat. Contele Walewsky, fiul celor doi îndrăgostiți, Napoleon I și Contesa Walewska, îl primea la Paris pe cel dintîi ambasador al Principatelor Unite în Franța, Vasile Alecsandru. Îi prefața audiența la suveran.

Arhitecții expoziției au căutat, și sase deștept au reușit, să lase adevărul istoric la locul lui. Alexandru Ioan

Ne-au lipsit marii urbanști, acei urbanști cu vederi de perspectivă și simț civic, care, asemeni unor tribuni, să fie în stare să inflăcăreze societatea pentru idealuri mărețe și să impună proiectele bulevardelor largi ale orașului de mâine, să croiască axele principale ale viitorului, care să permită orașului o dezvoltare cât mai sănătoasă!

Reflecții săptămânale

Asigurarea în caz de prietenie

Alexandru LUCINESCU

Se spune din vechime că prietenii la nevoie se cunosc. Importanța prieteniei se vede și din faptul că anticii măsurau virtutea unui om în numărul de prieteni pe care îi avea.

Rostul prietenilor este acela de a-ți oferi siguranță; știi că nu ești singur atunci cînd primejdiile se adună în jurul tău. Într-o economie de piață s-ar spune că prietenii sînt asigurarea pentru

DE CE NU NE-AM ÎNTOARCE ÎN LIVEZI?

A fost o încântare mersul prin expoziția de la Muzeul Național de Artă rezervată relației (de rudenie) dintre Napoleon III și Principele Carol III și Principele Române. Abia de s-a închis, după luni de zile de stat în calea vizitatorilor (a beneficiat chiar de o explicabilă prelungire de program).

Doar la Luvru - în apartamentele care arată și acum ca atunci - am mai văzut aceste cadre aurite din care împăratul - nepot de împărat omonim - și împărăteasa au acceptat să fie încredințați memoriei colective pentru ieri, azi și pentru totdeauna. Aș zice, cu spaime de la vulgariza, că un prim rost, nedecarat, al expoziției putea fi chiar acesta: să ni-l amintesc, în înfățișarea-i adevărată, pe suveranul de pe Sena.

Convins sunt că și-a dorit această manifestare și culturală și istorică să ne facă dovedi, prin documente cuprinse în galbene file de cronici bătrîne, cum că despărțiri de ape, munți, păduri și evenimente, cele două cătămii europene - Franța și Principele Dunărene (fiecare în parte și luate la un loc) - se privesc, cu palma streșină la ochi, de multă vreme, căutînd a se băga în seamă.

Știm, nu de la '48 am început a ne crede și recunoaște de neamuri. De n-ar fi prea plină de parfumuri zicerea cu Banul Mărăcin „Iată spada mea în dar/Brav cavalier de Ronsard”, cu oarece sfială am putea desena pe acolo linia de pornire. Mai știm, însă, la fel de bine, că, din primii patru studenți de la noi ajunși, după momentul Tudor Vladimirescu, să învețe carte pe Sena, doi (Bibescu și Știrbey) au ajuns domnitori.

Superba minigalerie de artă, mai ales cu autori români, a avut darul de-a stropi cu trandafiri legăturile de familie româno-franceze.

Chiar mi s-a părut că descifrez în filigran delicat al expoziției amintite porniri nemărturisite într-o cântărea șoaptelei sîngelui albastru. Cum ar veni: și pe aici avem rude.

Și ce e rău în asta? Mă întreb dacă n-ar fi cazul să fim ceva mai îndrăzneți în a deschide ferestre largi către limpezimile de cristal însemnate de români în cărți de spiritualitate înaltă de pe alte meridiane și paralele? Eugen Ionescu va fi sărbătorit, la centenar, în acest an. Și de noi, și de către ei, francezii și, sunt sigur, și de alții.

Pe cînd expresii călăuzite de intenția dezvoltării sorgintei carpato-dunărene a felurite explozii solare produse aiurea? Să zicem: Romînul George Constantinescu și sonicitatea „britanică”. Coandă și aeronautica (franceză, britanică), Palade și biologia celulară (americană și mondială), Oerth și rachetele (germane și americane). Și mai găsim.

De ce nu ne-am întoarce în livezi? - vorba poetului. De ce n-am sugera altora adevărul: ceva din sângele (lor) albastru ni se datorează.

Neagu UDROIU

Întreprinderile industriale românești - între evoluție și involuție

Competiție, performanță, continuu adaptare la cerințe și situații noi

lector univ. dr. Daniela PÂRLEA-BUZATU

În România, este necesară asigurarea unor condiții favorabile participării tot mai mari a salariaților la procesele care au loc în întreprinderi și a unei înțelegeri cât mai exacte a rolului activităților proprii ale fiecărui salariat, necesitatea creării unui cadru psihosocial adecvat și realizării unui sistem informațional bine conturat. Numai în aceste condiții vom putea vorbi, și în cazul întreprinderilor românești, de eficiență, calitate, productivitate și, de ce nu, competitivitate.

Poziția muncii în sistemul activităților umane oscilează între cea de simplu mijloc de supraviețuire și cea de scop și forță de dezvoltare a individului și societății.

De-a lungul timpului, în conținutul muncii s-au produs unele schimbări importante: a crescut complexitatea acesteia (s-a trecut de la muncitorul mono-valent, cu specializare îngustă, la muncitorul polyvalent, cu o calificare complexă, cu un orizont mai larg tehnico-stiințific), s-a schimbat raportul dintre consumul de energie fizică și cel de energie intelectuală în favoarea celui din urmă, a crescut eficiența muncii (munca are rol activ în producție, în organizarea și utilizarea factorilor de producție). Aceste trăsături sunt specifice țării cu o economie de piață dezvoltată, modernă.

În România, încă din perioada comunismului și apoi după Revoluția din decembrie 1989, atitudinea față de muncă s-a deteriorat, sau cel puțin nu s-a îmbunătățit (nici măcar după privatizarea, parțială sau totală, a

remarcat și față de unele aspecte importante ale întreprinderii, aspecte care au constituit o listă cuprinzătoare nouă probleme. În ordinea priorităților, salariații au înclinat către grija pentru obținerea de câștiguri bănești cât mai ridicate – 25,4%, urmată de preocuparea pentru condițiile de muncă – 15,9%, adaptarea la schimbări tehnologice – 11%, exigențe sporite în muncă – 8,6% și calitatea produselor – 6%. Trăim într-o societate democratică, în care accentul trebuie să se pună pe competiție și performanță, pe o continuu adaptare la cerințe și situații noi. Din păcate, cei mai mulți oameni sunt înclinați spre inerție și imobilitate și privesc cu teamă situațiile ce ar impune adaptări și căutări de soluții noi. Întrebarea clasică: „Dacă ați

reținut, pe care a traversat-o și pe care încă o mai traversează țara noastră, perioada în care s-a conturat opțiunea pentru o economie de piață, a dezvoltat comportamente atipice și contradictorii ale oamenilor. Alături de elementele specifice modelului de om economic și social, se manifestă și elemente specifice modelului de om ce se autoactualizează și auto-perfecționează; este o îmbinare între ceea ce oamenii ar dori să facă și ceea ce sunt constrânși să facă, printr-o autoritară, strictă,

Stilul de management va trebui să cunoască o evoluție, să se adapteze condițiilor de mediu, necesităților firmelor, dar și particularităților oamenilor. Vor trebui combinate elemente specifice diferitelor modele și create modele noi, creative și eficiente.

Deplasarea atenției asupra resurselor umane, asupra motivațiilor, aspirațiilor și așteptărilor acestora va conduce la creșterea calității profesionale, la o atitudine mai bună și rațională a oamenilor față de muncă.

Deplasarea atenției asupra resurselor umane, asupra motivațiilor, aspirațiilor și așteptărilor acestora va conduce la creșterea calității profesionale, la o atitudine mai bună și rațională a oamenilor față de muncă.

Deplasarea atenției asupra resurselor umane, asupra motivațiilor, aspirațiilor și așteptărilor acestora va conduce la creșterea calității profesionale, la o atitudine mai bună și rațională a oamenilor față de muncă.

Deplasarea atenției asupra resurselor umane, asupra motivațiilor, aspirațiilor și așteptărilor acestora va conduce la creșterea calității profesionale, la o atitudine mai bună și rațională a oamenilor față de muncă.

Deplasarea atenției asupra resurselor umane, asupra motivațiilor, aspirațiilor și așteptărilor acestora va conduce la creșterea calității profesionale, la o atitudine mai bună și rațională a oamenilor față de muncă.

SOCIOLOGIA TRANZIȚIEI

Deplasarea atenției asupra resurselor umane, asupra motivațiilor, aspirațiilor și așteptărilor acestora va conduce la creșterea calității profesionale, la o atitudine mai bună și rațională a oamenilor față de muncă.

Programe de Cooperare Transfrontalieră

Spațiul european oferă o șansă în plus pentru dobândirea unor fonduri comunitare prin Programele de Cooperare Teritorială Europeană cunoscută sub denumirea de Programe Transfrontaliere, dezvoltate în parteneriat de organizații românești și entități aflate de-o parte și de alta a frontierei.

Pentru a fi eligibili, potențialii beneficiari trebuie să reprezinte autorități publice locale și regionale, organizații non-guvernamentale, asociații, universități, instituții de cercetare, organizații culturale educaționale de instruire.

Între timp, s-a configurat câteva din cele șase programe de cooperare ale căror proiecte au un evident caracter transfrontalier.

•România-Bulgaria

Programul Operațional de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria a fost aprobat de Comisia Europeană la finele anului 2007 și lansat oficial la începutul anului 2008. Programul beneficiază de un buget total de 262 milioane de euro pentru cei șapte ani de programare, din care contribuția UE prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) este de aproximativ 218 milioane de euro, iar contribuția națională a celor două state partenere este de circa 44 milioane de euro. Aria eligibilă a Programului de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria acoperă șapte județe din România (Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Călărași, Constanța) și nouă districte din Bulgaria (Vidin, Vratsa, Montana, Pleven, Veliko Târnovo, Ruse, Silistra, Dobrich și Razgrad).

Proiectele de cooperare România-Bulgaria în această formulă se adresează autorităților publice locale, centrale și regionale, universităților, institutelor de cercetare non-profit, ONG-urilor, camerelor de comerț și asociațiilor ale IMM-urilor. Acestea pot fi în domeniul precum: transport terestru și fluvial, tehnologia informației și comunicații, mediu, turism, mediu de afaceri, cercetare, dezvoltare și inovație, resurse umane.

În cadrul programului au fost lansate două apeluri de proiecte. Începând cu al doilea apel, proiectele se pot depune continuu, iar evaluarea are loc trimestrial, până la epuizarea bugetului alocat acestui apel, dar nu mai târziu de 30 aprilie 2010.

•România-Ungaria

Lansat oficial în luna martie 2008, Programul Operațional de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-România

are un buget total pentru perioada 2007-2013 de aproximativ 275,2 milioane de euro (din care: 224,5 milioane de euro – Fondul European de Dezvoltare Regională și 50,7 milioane de euro co-finanțare națională).

Aria eligibilă a programului cuprinde patru județe din România (Timiș, Arad, Bihor, Satu Mare) și patru județe din Ungaria (Csongrád, Békés, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg).

Beneficiarii eligibili sunt autoritățile locale și județene, organizațiile de management ale centrelor logistice și de afaceri, instituții de învățământ superior, instituții de cercetare, școli generale și licee, școli profesionale, camere de comerț și industrie, organizații non-profit de sprijinire a afacerilor, organizații non-profit de sprijinire a turismului, ONG-uri, asociații microregionale, agenții de dezvoltare regională, agenții de dezvoltare județeană, organizațiile de administrare a ecoregiunilor, oficii/agenții pentru ocuparea forței de muncă, instituții de sănătate publică, servicii de pompieri, echipe de intervenție rapidă, servicii pentru situații de urgență, poliția, muzee,

biblioteci, teatre, centre comunitare, oficii ale patrimoniului cultural, Gruparea Europeană de Cooperare Teritorială.

Acest program poate finanța proiecte în domeniul precum: infrastructura de transport și de comunicare, protecția mediului, dezvoltarea economică și socială, cooperarea în furnizarea de servicii medicale și reacții comune în situații de urgență.

Primul apel de proiecte s-a lansat în data de 15 octombrie 2008, termenul limită de depunere a acestora fiind 30 ianuarie 2009.

•România-Serbia

Aprobat de Comisia Europeană în luna martie a acestui an, Programul Operațional de Cooperare Transfrontalieră România-Serbia este finanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul de Asistență pentru Preaderare (IPA) – Componenta Cooperare Transfrontalieră și cofinanțat de statele partenere – are un buget de aproximativ 23 de milioane de euro pentru perioada 2007-2009.

Aria de cooperare a programului cuprinde trei județe din România (Timiș,

Caras-Severin și Mehedinți) și cinci districte din Serbia (Banatski, Srednje-Banatski, Juzno-Banatski, Braničevski, Borski).

Programul vizează autoritățile publice locale și regionale, agenții de dezvoltare, mediu și turism, camerele de comerț, ONG-uri, instituții de învățământ și culturale și va finanța proiecte privind dezvoltarea economică și socială, protecția mediului și pregătirea pentru situații de urgență, precum și acțiuni ale comunităților locale pentru dezvoltarea societății civile, furnizarea de servicii către comunitățile din zona de graniță, schimburi educaționale, culturale și sportive, precum și intensificarea integrării sociale și culturale a regiunilor de graniță.

Atractivitatea acestor programe de cooperare transfrontalieră, accesul generos al celor interesați și bilaterale. Peste aceste manifestări economice, se suprapun și cele la nivel securitar și umanitar specifice NATO și ONU, care abordează zona ca fiind extrem de activă, având conflicte armate în desfășurare în Liban și Fașia Gaza.

Zona Europei de Est cuprinde state desprinde din fostul bloc sovietic și aflate acum sub influența rusă, cum ar fi Moldova, Ucraina, Belarus. Aici a fost inclusă și Rusia, dar pe baza unui Parteneriat Strategic ce nu a mai putut fi înnoit din 2007. Zona este extrem de importantă pentru politica UE, în special datorită resurselor energetice, șantajul folosit de Rusia în gestionarea lor și amplificat de Ucraina, ca pe o veritabilă armă pentru influențarea intereselor regionale, ridică unele probleme.

Cauzului de Sud cuprinde Georgia, Armenia și Azerbaidjan, fiind o zonă unde interesele economice și de securitate ale UE, se întâlnesc cu cele geopolitice și de securitate ale NATO și unanimitate ale ONU.

Politica Europeană de Vecinătate acționează în trei direcții majore: cea politică și identitar-culturală, economică și de securitate. Aceste direcții

viitor. Astfel, Quanta se va bucura de un an prosper, reconstituind momentul de creștere spectaculoasă a infrastructurii în telecomunicații de acum 10 ani, titrează forbes.com. Și, probabil, John Colson va reajunge pe lista „liderilor de platina”

Și cum nimic nu se însușește mai bine decât prin exemplu concret, în rândurile ce urmează vă propun să aflați și povestea lui John Colson, directorul Quanta Services, firmă specializată în dezvoltarea infrastructurii, și persoana marcantă din top management, un leader respectat, care cândva a fost eliminat din lista „liderilor de platina”.

Condițiile actuale reprezintă un mediu propice pentru o astfel de afacere, având în vedere noul proiect de miliarde de dolari în dezvoltarea infrastructurii, lansat de președintele ales al SUA. Dacă lucrurile merg conform planului, Colson se va bucura de o reputație de neegalat anul

viitor. Astfel, Quanta se va bucura de un an prosper, reconstituind momentul de creștere spectaculoasă a infrastructurii în telecomunicații de acum 10 ani, titrează forbes.com. Și, probabil, John Colson va reajunge pe lista „liderilor de platina”

Și cum nimic nu se însușește mai bine decât prin exemplu concret, în rândurile ce urmează vă propun să aflați și povestea lui John Colson, directorul Quanta Services, firmă specializată în dezvoltarea infrastructurii, și persoana marcantă din top management, un leader respectat, care cândva a fost eliminat din lista „liderilor de platina”.

Condițiile actuale reprezintă un mediu propice pentru o astfel de afacere, având în vedere noul proiect de miliarde de dolari în dezvoltarea infrastructurii, lansat de președintele ales al SUA. Dacă lucrurile merg conform planului, Colson se va bucura de o reputație de neegalat anul

Cristiana TUDOR, masterand, Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

Poate vă interesează

Spațiul de vecinătate a Uniunii Europene și Organizației Națiunilor Unite

Acțiuni și interacțiuni

Drd. Gheorghe MOISESCU

Organizația Națiunilor Unite (ONU) și Uniunea Europeană (U.E.), chiar dacă în principiu au scopuri și obiective diferite, manifestă și numeroase compatibilități. În spațiile de manifestare specifică ale celor două superorganizații, ele se află în permanentă acțiune și interacțiune.

Spațiile de manifestare a intereselor U.E.

În opinia specialiștilor, spațiile de manifestare și interes ale U.E. corespund cu cele vizate prin Politica Europeană de Vecinătate (PEV). În realitate, interesele pot să capete intensitate și consistență, din punct de vedere economic,

politic și al securității, în toate corurile lumii. Cea mai mare piață de consum, U.E. este, totodată, un spațiu care concentrează state ce ocupă locuri frunțate în realizarea Produsului Intern Brut (PIB). Conform unui studiu recent al Centre for Economics and Business Research (CEBR), o companie britanică de analiză macroeconomică și consultanță, Germania ocupă locul patru, Franța locul cinci, fiind urmate de Italia, Marea Britanie și Spania.

Politica Europeană de Vecinătate cuprinde, în principal, trei arii geografice, dar este tot mai solicitată de alte organizații, cum ar fi ONU și NATO, să-și extindă zonele de interes, pentru a contribui la un efort comun de stopare a amenințărilor actuale în domeniul securitar, al crizei alimentare și, mai nou, al crizei economico-financiare.

Cele trei arii geografice sunt Regiunea Mediteraneană, Europa de Est și Caucazul de Sud. (Pop A., ș.a, Institutul European din România, *Studii de impact III*, Intermet).

Regiunea Mediteraneană cuprinde grupul de țări care participă la „Parteneriatul Euro-Mediterranean”. Activitatea de cooperare în această zonă se desfășoară în special la nivel economic prin programe multilaterale și bilaterale. Peste aceste manifestări economice, se suprapun și cele la nivel securitar și umanitar specifice NATO și ONU, care abordează zona ca fiind extrem de activă, având conflicte armate în desfășurare în Liban și Fașia Gaza.

Zona Europei de Est cuprinde state desprinde din fostul bloc sovietic și aflate acum sub influența rusă, cum ar fi Moldova, Ucraina, Belarus. Aici a fost inclusă și Rusia, dar pe baza unui Parteneriat Strategic ce nu a mai putut fi înnoit din 2007. Zona este extrem de importantă pentru politica UE, în special datorită resurselor energetice, șantajul folosit de Rusia în gestionarea lor și amplificat de Ucraina, ca pe o veritabilă armă pentru influențarea intereselor regionale, ridică unele probleme.

Cauzului de Sud cuprinde Georgia, Armenia și Azerbaidjan, fiind o zonă unde interesele economice și de securitate ale UE, se întâlnesc cu cele geopolitice și de securitate ale NATO și unanimitate ale ONU.

Politica Europeană de Vecinătate acționează în trei direcții majore: cea politică și identitar-culturală, economică și de securitate. Aceste direcții

viitor. Astfel, Quanta se va bucura de un an prosper, reconstituind momentul de creștere spectaculoasă a infrastructurii în telecomunicații de acum 10 ani, titrează forbes.com. Și, probabil, John Colson va reajunge pe lista „liderilor de platina”

Și cum nimic nu se însușește mai bine decât prin exemplu concret, în rândurile ce urmează vă propun să aflați și povestea lui John Colson, directorul Quanta Services, firmă specializată în dezvoltarea infrastructurii, și persoana marcantă din top management, un leader respectat, care cândva a fost eliminat din lista „liderilor de platina”.

Condițiile actuale reprezintă un mediu propice pentru o astfel de afacere, având în vedere noul proiect de miliarde de dolari în dezvoltarea infrastructurii, lansat de președintele ales al SUA. Dacă lucrurile merg conform planului, Colson se va bucura de o reputație de neegalat anul

viitor. Astfel, Quanta se va bucura de un an prosper, reconstituind momentul de creștere spectaculoasă a infrastructurii în telecomunicații de acum 10 ani, titrează forbes.com. Și, probabil, John Colson va reajunge pe lista „liderilor de platina”

Și cum nimic nu se însușește mai bine decât prin exemplu concret, în rândurile ce urmează vă propun să aflați și povestea lui John Colson, directorul Quanta Services, firmă specializată în dezvoltarea infrastructurii, și persoana marcantă din top management, un leader respectat, care cândva a fost eliminat din lista „liderilor de platina”.

Condițiile actuale reprezintă un mediu propice pentru o astfel de afacere, având în vedere noul proiect de miliarde de dolari în dezvoltarea infrastructurii, lansat de președintele ales al SUA. Dacă lucrurile merg conform planului, Colson se va bucura de o reputație de neegalat anul

Cristiana TUDOR, masterand, Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

nu pot limita interesele europene în spațiile sus menționate, ci le extind din Extremul Orient, cu Japonia și aria economiilor emergente ale Chinei, Indiei, Indoneziei și până în America de Nord, cu organizația zonei de liber schimb (NAFTA) sau America de Sud cu Brazilia și Argentina în plină afirmare pe plan mondial.

Uniunea Europeană se manifestă tot mai ferm ca un veritabil stat federal, chiar dacă blocarea adoptării unei constituții de către Irlanda a frânat avântul decidenților comunitari.

Modalități de manifestare și acțiune a Organizației Națiunilor Unite

De la înființarea sa la 24 octombrie 1945, prin asocierea unui număr de 51 de țări, principala misiune a organizației a fost să mențină pacea prin cooperare internațională și securitate colectivă. Spre deosebire de Uniunea Europeană, care acționează ca un guvern, emițând legi obligatorii de respectat de către țările membre, ONU funcționează pe baza Cartei Națiunilor Unite, cu regim de tratat internațional, ce stipulează principiul de bază al relațiilor internaționale.

Carta ONU a fost semnată la San Francisco, la 26 iunie 1945, în urma Conferinței Națiunilor Unite și a intrat în vigoare la 24 octombrie 1945. În articolul 1 sunt precizate patru scopuri ce stau la baza înființării organizației:

1. menținerea păcii și securității internaționale;

2. dezvoltarea unor relații prietenești între națiuni;

3. realizarea cooperării internaționale în rezolvarea problemelor internaționale cu caracter economic, social, cultural sau umanitar;

4. transformarea într-un centru în care să se armonizeze eforturile națiunilor către atingerea acestor scopuri comune.

Pentru îndeplinirea acestor scopuri, ONU desfășoară o multitudine de activități și programe, în baza acordului unanim al statelor membre.

Declarația Mileniului, adoptată în septembrie 2000 de 191 de țări, constituie un document global în domeniul dezvoltării, semnat la cel mai înalt nivel, de către majoritatea statelor lumii.

Componenta de bază a Declarației Mileniului o constituie Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului (ODM). Pentru atingerea acestor obiective, fiecare țară a identificat ținte specifice contextului național, care sunt permanente urmăriți și monitorizate în corelație la nivel național, regional și global. Obiectivele pot fi revizuite periodic, în funcție de evoluțiile factorilor generatori sau determinanți.

Continentalul african beneficiază de o atenție aparte și de programe speciale care

Aceste obiective înscrise în centrul omul și mediul și sunt, printre altele, următoarele:

- reducerea sărăciei severe;
- accesul universal la ciclul primar de învățământ;
- promovarea egalității între sexe și afirmarea femeilor;
- reducerea mortalității la copii, îmbunătățirea sănătății materne;
- combaterea HIV/SIDA și a tuberculozei;
- asigurarea durabilității mediului și crearea unui parteneriat global pentru dezvoltare. Fiecare dintre aceste obiective constituie o provocare pentru viitorul omenirii și sunt monitorizate prin programe specifice care urmăresc realizarea lor.

Inițial creată ca o organizație menită să înlăture amenințările la adresa păcii, după cel de-al doilea Război Mondial, ONU are numeroase agenții implicate într-o activitate vastă, în îmbunătățirea condițiilor de viață la nivel mondial.

Prin activitatea sa, ONU poate argumenta că a schimbat imaginea globală a omenirii. Pentru promovarea dezvoltării, anual se cheltuiesc peste 10 miliarde de dolari în vederea îmbunătățirii standardelor economice, administrative și de sănătate. Promovează pacea și securitatea, democrația și drepturile omului. În prezent, ONU coordonează 16 misiuni

de menținere a păcii în cele mai diferite părți ale globului. În spațiul vecinătății apropiate a UE putem aminti misiunile de pe spațiile foste iugoslavice și fost sovietice.

Ajutorul umanitar, pentru victimele conflictelor sau pentru refugiați, este o activitate deosebit de dificilă și complexă, datorită dimensiunii costurilor și efectelor asupra vieții oamenilor. Prin Înaltul Comisariat pentru Refugiați, din 1951 și până în prezent, ONU a acordat ajutor la peste 52 de milioane de refugiați. Acum se află sub asistență cu hrană, apă și mijloace esențiale de subsistență peste 19 milioane de refugiați, în mare majoritate bătrâni, femei și copii. „Existența amenințărilor teroriste, cu implicații asupra individului și a statului, generează o migrație forțată populației, care uneori se transformă într-o dramă existențială” [Moisescu G., *Fenomenul migraționist în economie deschisă*, Tribuna Economică nr. 24/2008, p. 86-88, pag. 87]. Una dintre cele mai dificile misiuni de acest gen în spațiul de vecinătate al UE este UNRWA, care asistă peste patru milioane de refugiați palestinieni în țări arabe.

În concluzie, războiul iugoslav este indicul unor probleme moderne și europene nerzolvate și oferă o expresie dramatică și ultimativă, influențând viitorul Europei și guvernarea ei, încă o dată pusă în fața dramei păcii și a războiului” (Bianchini S., *Problema iugoslavă*, Editura Bic All, București, 2003, pag. 187).

Odată cu rezolvarea problemelor interne legate de constituție și dezvoltarea sistemului propriu de apărare al U.E., O.N.U. speră să poată ceda soluționarea conflictelor din zona de vecinătate și speră într-o contribuție financiară mai mare din partea statelor unite europene, pentru a interveni cu mai multă eficiență în lupta împotriva crizei alimentare care a devenit o provocare umanitară la nivel global. Acest lucru pare tot mai dificil de realizat în următorii doi, trei ani, în principal datorită crizei economico-financiare, creditelor imobiliare care afectează din plin statele membre ale U.E.

Cel puțin în viitorul apropiat colaborarea între O.N.U. și U.E. se va manifesta peste patru milioane de refugiați palestinieni în țări arabe.

Continentalul african beneficiază de o atenție aparte și de programe speciale care

promovează dezvoltarea și eradicarea sărăciei severe. Peste 33% din fondurile de dezvoltare ale ONU se îndreaptă spre această regiune. Perioada cuprinsă între 1981 și 1990 intitulată „Prumul deceniu O.N.U. al apei” a înlesnit, pentru prima dată, accesul la o sursă de apă sigură a peste un miliard de persoane. Programul pe acest domeniu continuă până în 2015, când numărul persoanelor care nu au acces la sursă de apă sigură, se speră a fi înjumătățit.

O.N.U. s-a dezvoltat de-a lungul timpului. Activitatea sa a devenit tot mai diversificată și dinamică, astfel încât, în prezent, face parte din viața națiunilor, iar pentru unele dintre acestea reprezintă singura soluție de existență. Organizația a intervenit în 24 de ore după trecerea tsunami-ului din Oceanul Indian, pe 26 decembrie 2005. În primele șase luni de la intervenție s-au acordat ajutoare la peste 1,7 milioane de persoane, adăposturi la peste 1,1 milioane și apă potabilă la peste un milion.

Activitatea O.N.U. la nivel global vizează și programe de protecție a mediului, de luptă împotriva terorismului, de luptă împotriva criminalității internaționale și combatere a traficului cu droguri.

Acțiunea comună a celor două organizații

Prezent și viitor. Cele două organizații au în prezent obiective comune și vor avea și în viitor. În schimb, U.E. are ca obiectiv principal asigurarea bunăstării propriilor cetățeni și apoi transferul de bunăstare în vecinătatea apropiată. O.N.U. are în vedere bunăstarea omului la nivel global. U.E., din punct de vedere al securității este preocupată de controlul și eradicarea conflictelor din vecinătatea sa, ca premisă a asigurării propriei securități. O.N.U. tratează această problemă la nivel global. În timp, O.N.U. a încurajat U.E. să preia controlul zonei de vecinătate în totalitate, atât sub aspect economico-social, cât și securitar. Esecul misiunii U.E. de pe spațiul fost iugoslav a demonstrat imposibilitatea comunității europene de a-și îndeplini un astfel de rol, fiind preocupată, în primul rând, de soluționarea reformei interne instituționale, ca urmare a procesului complex al extinderii.

În concluzie, războiul iugoslav este indicul unor probleme moderne și europene nerzolvate și oferă o expresie dramatică și ultimativă, influențând viitorul Europei și guvernarea ei, încă o dată pusă în fața dramei păcii și a războiului” (Bianchini S., *Problema iugoslavă*, Editura Bic All, București, 2003, pag. 187).

Odată cu rezolvarea problemelor interne legate de constituție și dezvoltarea sistemului propriu de apărare al U.E., O.N.U. speră să poată ceda soluționarea conflictelor din zona de vecinătate și speră într-o contribuție financiară mai mare din partea statelor unite europene, pentru a interveni cu mai multă eficiență în lupta împotriva crizei alimentare care a devenit o provocare umanitară la nivel global. Acest lucru pare tot mai dificil de realizat în următorii doi, trei ani, în principal datorită crizei economico-financiare, creditelor imobiliare care afectează din plin statele membre ale U.E.

Cel puțin în viitorul apropiat colaborarea între O.N.U. și U.E. se va manifesta peste patru milioane de refugiați palestinieni în țări arabe.

Continentalul african beneficiază de o atenție aparte și de programe speciale care

Povești de succes (5)

Am ajuns la cea de-a cincea abilitate pe care trebuie să o ai ca să fii un leader adevărat și anume: să fii cel mai pesimist optimist. Sigur că următoarea întrebare este: cum aș putea eu să fiu astfel?

Ei bine, este destul de simplu. În primul rând, pentru a demara o afacere, trebuie să ai o doză mare de exuberanță, de optimism. Iar ca să înțelegi mai bine atitudinea pe care trebuie să o aveți, am să vă relatez o scurtă istorioară.

Astfel, un bărbat din Statele Unite era dată de doi băieți gemeni. Unul dintre ei era exagerat de optimist, celălalt era extrem de pesimist. Omul s-a gândit că dacă cel optimist ar fi un pic mai pesimist, iar cel pesimist ceva mai optimist,

balanța s-ar echilibra. Zis și făcut. În curând, urma ziua de naștere a gemenilor, așa că tatăl lor a avut grijă să le cumpere din timp cadouri, dar fără să le înmâneze personal, ci prin curier. Cel mai optimist dintre băieți a primit o gramadă de bălegar chiar în mijlocul camerei. Cel pesimist a primit cadou o bicicletă viu colorată. Vădând să le vadă reacția, tatăl discuta cu fiecare în parte. Cel pesimist era extrem de nemulțumit, pentru că se gândea că băieții îl vor vedea cu bicicleta cea nouă și îl vor bate, iar, în plus, el se va lori grav pentru că nu va ști să mănuiască jucăria cea nouă. În schimb, când ajunge în camera fiului cel optimist, acesta săpa de zor în mormanul de bălegar.

Să fii cel mai pesimist optimist

Când l-a întrebat de ce este atât de vesel, fiul a răspuns fără să stea pe gânduri: sap cu exuberanță că în tot bălegarul ăsta voi găsi poate un ponic.

Așadar, aceasta este atitudinea cu care trebuie să pornești un business – exuberanță. Pe de altă parte, trebuie să fii suficient de pesimist, încât să îți faci măcar un plan pentru evenimente neprevăzute, pentru situații de criză. Practic, meru trebuie să gândești „dar dacă nu se va întâmpla cum doresc eu? Ce alte soluții am? Ce ieșire de urgență am din problema X?”. Deci nu trebuie să fii pesimist. Dar ideal este să fii optimist cu anumite rețineri, cât să rămâi cu picioarele pe pământ, capabil oriând să iei decizii de criză.

Și cum nimic nu se însușește mai bine decât prin exemplu concret, în rândurile ce urmează vă propun să aflați și povestea lui John Colson, directorul Quanta Services, firmă specializată în dezvoltarea infrastructurii, și persoana marcantă din top management, un leader respectat, care

Programele Televiziunii România de Măine și RRM Student FM

TVRM Educațional

LUNI – 2 martie 2009

06:00 **Promo USH**
06:10 **Academica – Ateneul artelor** (r)
07:00 **Un răspuns pentru fiecare.**
Emissiune de Simona Șerban
07:30 **Deutsche Welle** (r)
07:50 **Promo**
08:00 **Unde ne sunt absolvenții** (r)
08:30 **Sub semnul muzelor.** Emissiune de Vasii Cărăbuș
09:20 **Promo**
09:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
11:20 **Promo**
11:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
12:20 **Promo**
13:30 **Film documentar:** Aviația de-a lungul timpului (ep. V)
14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Constantin Dumitrache la dispoziția dvs.
14:58 **Promo**
15:00 **Café concert.** Emissiune de Sorin Petre
15:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
17:20 **Promo**
17:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
19:20 **Promo**
19:30 **Haretiștii.** Emissiune de Mugur Popovici
20:00 **Apel telefonic.**
Emissiune de George Nicolaou
21:00 **Jurnale în stil Caragiale.**
Emissiune de Viorel Popescu
21:30 **Dialog, știință, religie.**
Emissiune de Carmen Fulger
22:00 **Film documentar:** Cinemania
22:30 **Film serial:** Destine furate – Filipine (ep. 69)
23:15 **Comentariul zilei.**
Emissiune de George Marinescu
00:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
04:00 **Apel telefonic** (r)
05:00 **În căutarea folk-ului pierdut** (r)

MARȚI – 3 martie 2009

06:00 **Promo USH**
06:10 **Cronica scepticului** (r)
06:40 **Întâlnire cu folclorul** (r)
07:10 **Promo**
07:15 **Comentariul zilei** (r)
08:00 **Haretiștii** (r)
08:30 **Teatrul în fotoliul de acasă.**
Emissiune de Viorel Popescu
09:20 **Promo**
09:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
11:20 **Promo**
11:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
13:20 **Promo**
13:30 **Invitatul de la ora 13.**
Emissiune de Sorin Lupășcu
14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs.
14:58 **Promo**
15:00 **Din sălile de concert.**
Emissiune de Mihai Darie
15:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
17:20 **Promo**
17:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
19:20 **Promo**
19:30 **Ani de liceu.** Emissiune de Mugur Popovici
20:00 **Jurnale în stil Caragiale.**
Emissiune de Viorel Popescu
20:30 **Actualitatea ST.** Emissiune de Cristian Română
21:00 **Academica – Istoria care doare.**
Emissiune de Mircea Dogaru
22:00 **Popasuri de suflet.**
Emissiune de Violeta Screciu
22:30 **Film serial:** Destine furate – Filipine (ep. 70)

TVRM Cultural

LUNI – 2 martie 2009

06:00 **Promo**
06:30 **Deutsche Welle** (r)
07:00 **Muzică populară** (r)
07:30 **Forum Spiru Haret** (r)
08:00 **Stele de mâine**
08:25 **Poeți și poeme**
08:30 **Aplauze pentru haretiști** (r)
09:00 **Clubul liceenilor** (r)
10:00 **Știință și spiritualitate** (r)
11:00 **Am venit cu drag la voi** (r)
13:00 **Academica: cărți și probleme** (r)
14:00 **Ecumenica** (r)
15:00 **Arta documentarului**
16:00 **Miorița**
16:30 **Mapamond cultural**
17:00 **Amfritrion Corina**
18:00 **Serial cultural de seară**
19:00 **Scena ca istorie**
20:00 **Comorile orașului**
20:30 **Muzică populară**
21:00 **Cultura unei generații**
22:00 **Muzica anilor**
22:27 **Poeți și poeme**
22:30 **Film artistic românesc**
23:50 **Promo**

MARȚI – 3 martie 2009

06:00 **Promo**
06:30 **Mapamond cultural**
07:00 **Muzică populară** (r)
07:30 **Capcana timpului**
08:00 **Stele de mâine**
08:25 **Poeți și poeme**
08:30 **Serial cultural de seară** (r)
09:30 **Miorița** (r)
10:00 **Amfritrion Corina**
11:00 **Cultura unei generații**
12:30 **Gândești, deci există** (r)
13:00 **Invitatul de la ora 13 – direct**
14:00 **Recital muzical**
14:30 **Lecturi din Caragiale**
15:00 **Arta documentarului**
16:00 **Miorița**

23:15 **Comentariul zilei.**
Emissiune de George Marinescu
00:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*** (r)
04:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Dorin Sarafoleanu la dispoziția dvs (r)
05:00 **Arta de a trăi** (r)

MIERCURI – 4 martie 2009

06:00 **Promo USH**
06:10 **Jurnale în stil Caragiale** (r)
06:40 **Din sălile de concert** (r)
07:10 **Promo**
07:15 **Comentariul zilei** (r)
08:00 **Ani de liceu** (r)
08:30 **În căutarea folk-ului pierdut.**
Emissiune de Maria Gheorghiu
09:20 **Promo**
09:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
11:20 **Promo**
11:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
13:20 **Promo**
13:30 **Film documentar:** Aviația de-a lungul timpului (ep. VI)
14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.
14:58 **Promo**
15:00 **Café concert.** Emissiune de Sorin Petre
15:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
17:20 **Promo**
17:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
19:20 **Promo**
19:30 **Performerii în arenă.**
Emissiune de Mugur Popovici
20:00 **Academica – Economia, pentru cine?**
Emissiune de Ilie Șerbanescu
21:00 **Jurnale în stil Caragiale.**
Emissiune de Viorel Popescu
21:30 **Părinți și copii.** Emissiune de Dan Mironescu
22:30 **Film serial:** Destine furate – Filipine (ep. 71)
23:15 **Comentariul zilei.**
Emissiune de George Marinescu
00:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*** (r)
04:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs (r)
05:00 **Agricultura și alimentația** (r)

JOI – 5 martie 2009

06:00 **Promo USH**
06:10 **Jurnale în stil Caragiale** (r)
06:40 **Din sălile de concert** (r)
07:10 **Promo**
07:15 **Comentariul zilei** (r)
08:00 **Performerii în arenă** (r)
08:30 **Preluare TVRM Cultural**
09:20 **Promo**
09:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
11:20 **Promo**
11:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
13:20 **Promo**
13:30 **Film documentar:** Aviația de-a lungul timpului (ep. VII)
14:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Andrei Firiță la dispoziția dvs.
14:58 **Promo**
15:00 **Întâlnire cu folclorul.**
Emissiune de Theodora Popescu
15:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
17:20 **Promo**
17:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
19:20 **Promo**
19:30 **Top sport.** Emissiune de Cristina Matei
20:00 **Calendar cultural – luna martie.**
Emissiune de Ion Dodu Bălan
21:00 **Academica – Cărți și probleme.**
Emissiune de Mihai Ungheanu
22:00 **Jurnale în stil Caragiale.**
Emissiune de Viorel Popescu

16:30 **Mapamond cultural**
17:00 **Gândești, deci există**
17:30 **România creștină** (r)
18:00 **Serial cultural de seară**
19:00 **Cultura sănătății**
20:00 **Nimic fără lege**
20:30 **Muzică populară**
21:00 **Ferestrele memoriei**
22:00 **Muzică clasică**
22:27 **Poeți și poeme**
22:31 **Film artistic străin** (r)
23:30 **Promo**

MIERCURI – 4 martie 2009

06:00 **Promo**
06:30 **Mapamond cultural**
07:00 **Muzică populară** (r)
07:30 **Muzică clasică** (r)
08:00 **Stele de mâine**
08:25 **Poeți și poeme**
08:30 **Serial cultural de seară** (r)
09:30 **Miorița**
10:00 **Academica – ateneul artelor** (r)
11:00 **Filmul și istoria** (r)
11:30 **Aplauze pentru haretiști** (r)
12:00 **În căutarea folkului pierdut** (r)
13:00 **Adevăratele stele**
14:30 **Comorile orașului** (r)
14:30 **Lecturi din Caragiale**
15:00 **Arta documentarului**
16:00 **Miorița**
16:30 **Mapamond cultural**
17:00 **Amfritrion Corina**
18:00 **Serial cultural de seară**
19:00 **Profil spiritual**
20:00 **Un actor și rolurile sale**
20:30 **Muzică populară**
21:00 **Echipele „Gusti”**
22:00 **Virtuți și vicii**
22:27 **Poeți și poeme**
22:35 **Iliana Dumitrescu și invitații săi**

JOI – 5 martie 2009

06:00 **Promo**
06:30 **Mapamond cultural**
07:00 **Muzică populară** (r)
07:30 **Vorbii, scrieți românește** (r)
08:00 **Stele de mâine**
08:25 **Poeți și poeme**
08:30 **Serial cultural de seară**

22:30 **Film serial:** Destine furate – Filipine (ep. 72)
23:15 **Comentariul zilei.**
Emissiune de George Marinescu
00:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*** (r)
04:00 **TVRM-edicina.** Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs (r)
05:00 **Miorița** (r)
05:30 **Cronica scepticului** (r)

VINERI – 6 martie 2009

06:00 **Promo USH**
06:10 **Jurnale în stil Caragiale** (r)
06:40 **Întâlnire cu folclorul** (r)
07:10 **Promo**
07:15 **Comentariul zilei** (r)
08:00 **Top sport** (r)
08:30 **Preluare TVRM Cultural**
09:20 **Promo**
09:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
11:20 **Promo**
11:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
13:20 **Promo**
13:30 **Film documentar:** Aviația de-a lungul timpului (ep. VIII)
14:00 **Gazonul fierbinte.**
Emissiune de Mugur Popovici
14:58 **Promo**
15:00 **Din sălile de concert.**
Emissiune de Mihai Darie
15:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
17:20 **Promo**
17:30 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
19:20 **Promo**
19:30 **Unde ne sunt absolvenții Universității Spiru Haret.** Emissiune de Mugur Popovici
20:00 **Apel telefonic.** Emissiune de George Nicolaou
21:00 **Casă dulce românească.**
Emissiune de Cătălin Maximciuc
22:00 **Istorie și istorii.** Emissiune de Mircea Dogaru
23:30 **Comentariul zilei.**
Emissiune de George Marinescu
00:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*** (r)
04:00 **Apel telefonic** (r)
05:00 **Profil spiritual** (r)

SĂMBĂTĂ – 7 martie 2009

06:00 **Promo USH**
06:10 **Jurnale în stil Caragiale** (r)
06:30 **Casă dulce românească** (r)
07:30 **Popasuri de suflet** (r)
08:00 **Stele de mâine.**
Emissiune de Dumitru Cucu
09:00 **Exclusiv pentru premiații.**
Emissiune de Carmen Fulger
10:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
11:50 **Promo**
12:00 **Agricultura și alimentația.**
Emissiune de Gheorghe Predilă
12:57 **Promo**
13:00 **Academica – Știință.**
Emissiune de Alexandru Mironov
14:00 **Vorbii, scrieți românește.**
Emissiune de Valeriu Marinescu
14:30 **Adevăratele stele.**
Emissiune de Sorin Lupășcu
15:58 **Promo**
16:00 **Clubul diplomaților.**
Emissiune de Mihaela Mihailescu
16:30 **Cinepanorama.**
Emissiune de Eugen Atanasiu
17:00 **Iliana Dumitrescu și invitații săi**
18:30 **Arta de a trăi.**
Emissiune de Mihaela Coveșanu
19:30 **Am venit cu drag la voi.**
Emissiune de Georget Nucu
21:30 **Lumea pe dos.** Emissiune de divertisment cultural politic. Realizator Viorel Popescu

09:30 **Miorița**
10:00 **Amfritrion Corina** (r)
11:00 **Profil spiritual** (r)
12:00 **Café concert**
12:30 **Echipele „Gusti”**
13:30 **Deutsche Welle**
14:00 **Parodi press** (r)
14:30 **Sisteme de valori în criză** (r)
16:00 **Miorița**
16:30 **Mapamond cultural**
17:00 **La hanul morăritei**
18:00 **Serial cultural de seară**
19:00 **Casă dulce românească**
20:00 **Românul, cetățean european**
20:30 **Muzică populară**
21:00 **Istorie și istorii**
22:28 **Poeți și poeme**
23:00 **România creștină**

VINERI – 6 martie 2009

06:00 **Promo**
06:30 **Mapamond cultural**
07:00 **Muzică populară** (r)
07:30 **Cafeneaua literară** (r)
08:00 **Stele de mâine**
08:25 **Poeți și poeme**
08:30 **Serial cultural de seară** (r)
09:30 **Miorița** (r)
10:00 **Iliana Dumitrescu și invitații săi** (r)
11:30 **Casa noastră**
12:00 **Exclusiv pentru premiații** (r)
13:00 **Ferestrele memoriei** (r)
14:00 **Teleciclopedia valorilor românești**
15:00 **Teatrul** (r)
16:00 **Casă dulce românească** (r)
17:00 **Scena ca istorie**
18:00 **Ghici cine vine la Silvia**
19:00 **Oameni care au fost, oameni care sunt**
20:00 **Universul cuvintelor**
20:30 **Muzică populară**
21:00 **Ateneul artelor**
22:00 **Muzică clasică**
22:28 **Poeți și poeme**
22:30 **Filmul și istoria**
23:00 **Aplauze pentru haretiști**
23:30 **Promo**

SĂMBĂTĂ – 7 martie 2009

06:00 **Promo**
06:30 **Café concert**

22:30 **Film artistic românesc: Zâmbet de soare** (1988) Regia Elisabeta Bostan. Elevii din clasa a XII-a a unui liceu își petrec ultimele ore de școală într-o călătorie muzicală imaginară. Protagonistii sunt Petrică și o colegă de a sa, devenită prietenă. În această călătorie fantezistă Petrică este însoțit de șase prieteni, membri ai formației muzicale „Zâmbet de soare”, iar prietena e însoțită de șase surori, la care se adaugă profesorii deveniți împăratul, împărăteasa și Dădaca. În rolurile principale: Mircea Diaconu, Carmen Galin, Bianca Brad
00:00 **Adevăratele stele** (r)
01:30 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
02:30 **Academica – Știință** (r)
03:30 **Am venit cu drag la voi** (r)
05:30 **Clubul diplomaților** (r)

DUMINICĂ – 8 martie 2009

06:00 **Promo USH**
06:10 **Cinepanorama** (r)
06:30 **Vorbii, scrieți românește** (r)
07:00 **Deutsche Welle.** Emissiune de Diana Popescu
07:30 **Deschide cartea!**
Emissiune de Alexandru Mironov
08:00 **Lumină în suflet.** Emissiune de Sorin Bejan
09:00 **Grădinița fermecată.**
Emissiune de Carmen Fulger
10:00 **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret***
12:00 **Cum vă place?** Emissiune de Violeta Screciu
13:00 **Cronica scepticului.**
Emissiune de Cristian Română
13:30 **Miorița – antologie de folclor tradițional.**
Emissiune de Ioan Filip
14:00 **Academica – Ateneul artelor.**
Emissiune de Mircea Micu
15:00 **Teatrul în fotoliul de acasă.**
Emissiune de Viorel Popescu
16:00 **În căutarea folk-ului pierdut.**
Emissiune de Maria Gheorghiu
17:00 **Din instituțiile statului.**
Emissiune de George Nicolaou
17:30 **Dor de-acasă.** Emissiune de divertisment. Realizator Puiu Stoicescu
19:30 **Doctor de inimă albastră.**
Emissiune de Dinu Maxer
20:30 **Societatea Națională Spiru Haret.**
Emissiune de Ciprian Vasilescu
21:00 **Contrapunct.** Emissiune de George Marinescu
22:00 **Întâlnire cu folclorul.**
Emissiune de Theodora Popescu
22:30 **Film artistic: Legendele Dinastiei Han – Căderea dinastiei Qin** (China). Gen: istoric, acțiune (2005). Regia: Wai Han Tao, Huang Wai Ming, Li Ji Qiang. Actori: Jacklyn Wu Chien Lien, Kristi Yeung Yu, Hu Jun, Xiao Rong Sheng. În anul 221 î.Hr., împăratul Qin Zheng a cucerit și unificat cele șase State și a inaugurat dinastia Qin, autointitulându-se Primul Împărat. Războinicii celor șase State dezmembrate și-au unit forțele și s-au răscoalat împotriva Dinastiei Qin, numai că a fost nevoie de multe lupte și acte de curaj ca să se poată distruge puternica Dinastie Qin și să se instauraze o nouă dinastie.
00:00 **Dor de-acasă** (r)
02:00 **Cum vă place?** (r)
03:00 **Contrapunct** (r)
04:00 **Sub semnul muzelor** (r)
05:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)

*În emisiunea **Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**, sunt prezentate **Consultații pentru sesiunea de examene.** Emisiunea este realizată în cadrul Departamentului Învățământ.

07:00 **Deutsche Welle**
07:30 **Muzică clasică** (r)
08:00 **Stele de mâine**
08:25 **Poeți și poeme**
08:30 **Lecturi din Caragiale**
09:00 **Opera comică pentru copii**
10:00 **Universul cuvintelor**
10:30 **Aplauze pentru haretiști**
11:00 **La hanul morăritei**
12:00 **Teatrul**
13:00 **Invitatul de la ora** (r)
14:00 **Nimic fără lege** (r)
14:30 **Casa noastră**
15:00 **Istorie și istorii**
16:30 **Cafeneaua literară**
16:30 **Mapamond cultural**
17:00 **Exclusiv pentru premiații**
18:00 **Cultura corpului**
19:00 **Cu lăutarii după mine**
20:00 **Clubul liceenilor**
20:30 **Muzică populară**
21:00 **Film artistic românesc**
22:28 **Poeți și poeme**
22:30 **Academica – Cărți și probleme**

DUMINICĂ – 8 martie 2009

06:00 **Cu lăutarii după mine** (r)
07:00 **Știință și spiritualitate**
08:00 **Stele de mâine**
08:25 **Poeți și poeme**
08:30 **Ecumenica**
08:30 **Recital muzical**
09:00 **Ecumenica**
09:00 **Vorbii, scrieți românește**
10:30 **Un actor și rolurile sale**
11:00 **Café concert**
11:30 **Românul, cetățean european** (r)
12:00 **Ghici cine vine la Silvia**
13:00 **Virtuți și vicii**
13:30 **Adevăratele stele**
15:00 **Societatea Națională Spiru Haret**
15:30 **Sisteme de valori în criză**
16:00 **În căutarea folkului pierdut**
18:00 **Teleciclopedia valorilor**
19:00 **Am venit cu drag la voi**
21:00 **Film artistic străin**
22:28 **Poeți și poeme**
22:30 **Capcana timpului**
23:00 **Café concert**
23:30 **Promo**

RADIO ROMÂNIA DE MÂINE — STUDENT FM

LUNI – VINERI

07.00-10.00
BUNĂ DIMINEAȚA USH!
Realizator: George Bonea
10.00-13.00
TACHE ȘI FACE
Realizator: Robert Tache
13.00-16.00
DUPĂ-AMIAZĂ CU GIANI
Realizator: Giani Marinache

MARȚI – INVITATUL DE LA ORA 13

Realizator: Sorin Lupășcu
Miercuri – APEL TELEFONIC
Realizator: George Nicolau

16.00-19.00
FRESH NEWS
Realizator: Otilia Zamfir și Alina Toma

19.00-22.00
ULTIMA EDIȚIE
Realizator: Maria Ilie

22.00-23.00
ORA H – ORA HARETIȘTILOR

23.00-24.00
CAFÉ NOCTURN
Realizator: Luminița Bondrea

00.00-01.00
Luni – BUSSINES HOUR

Realizator: Otilia Zamfir
Marți – BUCUREȘTI AFTER HOUR
Miercuri – OMUL DIN SPATELE PERSONALITĂȚII
Realizator: Maria Ilie

Joi – ÎN CĂUTAREA MICULUI PARIS
Vineri – COCKTAIL TURISTIC

01.00-02.00
Luni – TOP RRM INTERNAȚIONAL
Marți – CÂNTEC DULCE ROMÂNESC
Miercuri – TOP RRM ROMÂNESC
Joi – Vineri – NIGHT FEVER

02.00-07.00
Luni – Vineri – NIGHT FEVER

SĂMBĂTĂ – DUMINICĂ

08.00-08.00
NIGHT FEVER

08.00-12.00
MATINAL DE WEEK-END
Realizator: Ionuț Tardel

12.00-13.00
Sămbătă – CU CASA-ÎNCHISĂ
Realizator: Anca Dumitrescu
Duminică – FAIRPLAY
Realizator: Mugur Popovici

13.00-17.00
SIESTA DE WEEK-END
Realizator: Ionuț Tardel

17.00-18.00
Sămbătă – BUCUREȘTI AFTER HOUR
Realizator: Sergiu Panaitescu și Alex Crăciun
Duminică – ÎN CĂUTAREA MICULUI PARIS
Realizator: Alina Toma

18.00-19.00
Sămbătă – TOP RRM INTERNAȚIONAL
Realizator: Monica Alexandrescu și Alina Jumuga
Duminică – TOP RRM ROMÂNESC
Realizator: Simona Dușescu

19.00-20.00
Sămbătă – BUSSINES HOUR
Realizator: Cristiana Tudor
Duminică – COCKTAIL TURISTIC

20.00-21.00
Sămbătă – PRINTRE RÂNDURI
Realizator: Otilia Zamfir
Duminică – OMUL DIN SPATELE PERSONALITĂȚII
Realizator: Maria Ilie

21.00-22.00
Sămbătă – ORA PE BUNE
Realizator: Ionuț Tardel
Duminică – 80 REMEMBER
Realizator: Robert Tache

22.00-23.00
CAFÉ NOCTURN

23.00-24.00
NIGHT FEVER

Tradiții

Flori pentru « cea mai frumoasă jumătate a lumii » 1 martie – 8 martie

... Odată Soarele cobori într-un sat, la horă, luând chipul unui fecior. Un zmeu l-a pândit și l-a răpit dintre oameni,

închizându-l într-o temniță. Lumea se intristase. Păsările nu mai cântau, izvoarele nu mai curgeau, iar copiii nu mai

rădeau. Nimeni nu îndrăzne să-l înfrunte pe zmeu. Dar într-o zi, un tânăr voinic s-a hotărât să plece să salveze Soarele. Mulți dintre pământeni l-au condus și i-au dat din puterile lor ca să-l ajute să-l biruiască pe zmeu și să elibereze Soarele. Drumul lui a durat trei anotimpuri: vara, toamna și iarna. A găsit castelul zmeului și au început lupta. S-au înfruntat zile întregi până când zmeul a fost doborât. Slăbit de puteri și rănit, tânărul eliberă Soarele. Acesta se ridică pe cer înveselind și bucurând lumea. A reînviat natura, oamenii s-au bucurat, dar viteazul n-a ajuns să vadă primăvara. Sângele cald din răni i s-a scurs în zăpadă. Pe când acesta se topea, răsăreau flori albe, ghioceii, vestitorii primăverii. Până și ultima picătură de sânge se scurse în zăpada imaculată. Muri. De atunci, tinerii împletesc doi ciucurași: unul alb și unul roșu. Ei le oferă fetelor pe care le iubesc sau celor apropiate. Roșul înseamnă dragoste pentru tot ce este frumos, amintind de culoarea sângelui voinicului. Albul simbolizează sănătatea și puritatea ghioceiului, prima floare a primăverii.

...La început, atunci când va fi fost acest început, mărtisorul nu era mărtisor și poate că nici nu se chema, dar fetele și nevestele, care țineau la nevinovăția obrazului încă înainte de acest început, au băgat de seamă că vântul de primăvară le pătează pielea și nu era niciun leac. Cărturărele de pe vremuri, după care au venit cărturarii, făcând „farmece” și făcând și de dragoste, au învățat fetele cu pistrui să-și încingă grumazul cu un fir de mătase răscuit. Firul a fost atât de bun încât toate cucoanele din mahala și centru ieșeau în marie cu firul la gât. ...Vântul ușure de martie, care împotriva pleoapele, nasul și bărbia, se numea mărtisor; și ca să fie luat răul în pripă, șnurul de mătase era pus la zînții de mart. Dacă mai spunem că firul era și roșu, înțelegem că el ferea și de vânt, dar și de deochi. Un giuvaerțiu, ca să-și vândă firele vindectoare mai tute, avu ideea să atârne de ele câte o măturie, care a intrat în preț. Pe când se plătea firul, bijuteria era gratuită. Regula s-a stricat când bijuteria începu să fie vândută, devenind gratuit firul de mătase.

Tudor Argezi

Ziua mamei se sărbătorește încă de pe vremea zeilor din Olimp, când exista un festival dedicat mamei tuturor zeilor și zeițelor pe nume Rhea, în Grecia Antică. În 1910, la Copenhaga, apare pentru prima dată ideea zilei femeii, când se sărbătorește mișcarea femeilor pentru egalitate în drepturi și egalitate de șanse. 7 ani mai târziu, se naște și ziua de 8 Martie, cu prilejul grevei muncitoarelor din Sankt Petersburg.

Ziua femeii a fost recunoscută ca sărbătoare internațională în 1977, devenind o tradiție în majoritatea țărilor din Europa

și în SUA, fiecare sărbătorind-o așa cum o simte. Ziua de 8 Martie este, pe plan internațional, Ziua Femeilor Militante, a celor datorită cărora noi, femeile, avem drept de vot, dreptul la proprietate, dreptul la

educație, la divorț, la asistență medicală, la contracepție. Dreptul de a alege și de a spune Nu! Una dintre aceste țări este Anglia, unde, pe 8 Martie, au loc marșuri și intrări în memoria acestor Femei.

De ce există o Zi a Mamei?

Ziua MAMEI își are originea în festivalul dedicat mamei zeilor, pe nume Rhea, în Grecia Antică. Aceasta era soția lui Cronos (zeul timpului) și mama tuturor zeilor și zeițelor din Olimp.

În perioada anilor 1600, în Anglia, se celebra „Sămbăta mamei”, în săptămâna a patra a postului Paștelui pentru a sărbători mamele. În acea perioadă, majoritatea erau oameni săraci, ce lucrau ca servitori pentru cei bogați, iar, cu ocazia Zilei mamei, ei o celebrau în casa stăpânului lor, iar mamele aveau permisiunea de a o petrece alături de persoanele dragi.

Odată cu apariția creștinismului, „Mama Bisericii” a înlocuit treptat „Mama Zeiță”, majoritatea ceremoniilor ce cinsteau pe Cybele au devenit ceremonii pentru cinstirea Mariei, mama lui Iisus Hristos. Mamele reprezentau puterea spirituală ce ne-a dat naștere și ne protejează. Cu timpul, cele două sărbători s-au amestecat și

au devenit una singură, numită Ziua Mamei.

Julia Ward Howe a propus în anul 1872, pentru prima oară în Statele Unite ale Americii, sărbătorească ziua mamei, o zi dedicată, totodată și păcii. Mai târziu, în anul 1907, s-a început o campanie, condusă de Ana Jarvis, pentru stabilirea Zilei Naționale a Mamei. Aceasta a reușit să convingă Biserica din Virginia să sărbătorească Ziua Mamei în luna mai, moment în care se comemorau doi ani de la moartea mamei sale. Julia era foarte atașată de mama sa, iar după moartea acesteia, împreună cu sora sa au încercat să stabilească o zi specială numai pentru mame. Ziua Mamei era dedicată nu numai mamicilor, ci și copiilor, pentru a învăța să aprecieze dragostea pentru părinți, deoarece unii deseori își neglijează mama. Julia era convinsă că o zi dedicată mamei va duce la creșterea respectului față de părinți și va uni foarte mult familiile.

În urma campaniei conduse de Julia, prima Zi a Mamei a fost stabilită pe 10 mai 1908. Florile specifice acestei zile speciale au devenit garoafele, florile favorite ale fetei doamne Jarvis, mama Juliei. Acum, garoafele roșii reprezintă simbolul unei mame încă în viață, în timp ce o garoafă albă comemorează pierderea ei.

În anul 1910, a avut loc prima proclamație a Zilei Mamei, citită de guvernatorul statului Virginia. Apoi, această zi a fost sărbătorită și de Oklahoma, în același an, iar din acel moment, Ziua Mamei a fost celebrată în toate statele.

În anul 1914, Ziua Mamei a fost proclamată ca fiind zi de sărbătoare națională în două duminici din luna mai. În ziua de azi, multe țări sărbătorească Ziua Mamei în perioade diferite, doar Danemarca, Finlanda, Italia, Australia și Belgia aniversază Ziua Mamei în aceeași zi cu cea a Statelor Unite.

În România, Ziua Mamei se sărbătorește la 8 martie.

POVEȘTEA MĂRTIȘORULUI

Mărtisorul (martu la romani) este un obicei specific românesc moștenit de la daci și romani, inexistent la alte popoare. În multe săpături arheologice din România s-au găsit mărtisoare cu o vechime mai mare de 8000 de ani. Sub forma unor mici pietre de râu vopsite în alb și roșu, ele erau înșirate pe ață și se purtau la gât. Culoarea roșie, dată de foc, sânge și soare, era atribuită vieții, deci femeii. În schimb, culoarea albă, conferită de limpezimea apelor, de albul norilor era specifică înțelepciunii bărbatului. De altfel, șnurul mărtisorului exprima împletirea inseparabilă a celor două principii, ca o permanentă mișcare a materiei. El semnifică schimbul de forțe vitale care dau naștere viului, necurmatul ciclului în natură. Culoarele alb și roșu au rămas

La înmânarea mărtisorului de 1 martie, ritual arhaic al români, copiii vin din locurile

însoțite de pe munte până în pragul casei cu brazdele de iarbă și cu primele flori de corn. Fiecare membru al familiei trece de trei ori pragul peste brazdă, mama ieșe cu colaci, iar florile se trec din gură în gură, pentru ca oamenii să devină tari precum lemnul de corn. Floarea de corn se poartă legată împreună cu cele două fire, alb și roșu, până la sfârșitul sărbătorilor.

În ultima zi a lunii martie, înainte de răsăritul soarelui, are loc ritualul scoaterii mărtisorului și predării lui către natură. În localitățile de câmpie, mărtisorul se pune pe un pom înflorit sau în crengile vișinilor, ciresilor, prunilor etc. În satele de la munte și deal, mărtisorul se pune pe cornul sau măceșul înflorit. Cu monedele de la mărtisoare, fetele cumpără caș, pentru ca toată vara să le fie fața bucură și albă. Există credința ca mărtisorul este ridicat de rândunele și purtat spre soare, binecuvântând astfel norocul celui care l-a pus în pom.

Ce a fost la început mărtisorul?

La originile mărtisorului a stat o monedă de aur sau de argint la care se atășa o sfoară făcută din două fire răscuite, care erau purtate la gât, la mână sau la picior, obiceiul păstrându-se și astăzi în unele sate. Mărtisorul se poartă toată luna martie.

Îmbinarea culorilor alb și roșu este tradițională, purtându-se la nunți, când se nasc copii, la hainele de înmormântare ale bătrânilor (în Oltenia), cele două culori simbolizând continuitatea vieții după moarte. Cu alb și roșu se împodobesc primele oi care intră în stână și primul plug ieșit la arat.

Între 1 și 9 martie, în „Zilele babelor”, primăvara se luptă cu iarna, alungând-o. În cele nouă zile, baba Dochia apare torcând pe lângă oi, îmbrăcată în nouă cojoace, scuturând în fiecare zi câte un.

Obiceiuri de mărtisor

Există datina ca părinții să lege la 1 martie copiii săi câte o monedă la gât sau la mână.

Scopul punerii sau legării mărtisorului este de a avea noroc în decursul anului, să fie sănătoși și curați ca argintul odată cu venirea primăverii, și peste vară să nu-i apuce și scutire frigurile. Punerea mărtisorului se face de regulă în zorii zilei, până nu răsare soarele.

Cu apa din neaua de 1 martie se spală fetele tot anul pentru a fi frumoase și dragăstoase.

În ziua de 1 martie se leagă la fiecare pom roditor fir roșu, ca să facă poame multe.

Dacă de 1 martie vremea e frumoasă, atunci vom avea o primăvară lămoasă.

Mărtisorul, astăzi

În zilele noastre, mărtisorul este un simbol al primăverii care va să vină, iar realizarea lui a devenit o adevărată operă de artă. Oamenii oferă cu multă

plăcere, de 1 martie, mărtisoare celor pe care îi iubesc, ca simbol al admirației lor, ca respect și stimă specială pentru doamne și domnișoare.

Cum se dăruiește? Cum se poartă mărtisoarele?

În general, acest simbol este oferit copiilor, tinerelor fete și femeilor pentru a le proteja gingașia și sensibilitatea.

Mărtisoarele se oferă de către bărbați tinerelor fete sau doamnelor, dar pot fi oferite și de către fete prietenelor, mamei, bunicilor. În Moldova se practică obiceiul ca fetele să dăruiască, la rândul lor, mărtisoare bărbatilor.

Este frumos ca fiecare mărtisor să reprezinte persoana căreia îi este dăruit... sau ura

care vrea să fie făcută. Un coșar transmite bunăstare, trifoilul, noroc sau ghioceiul, gingașia. La începuturile sale mărtisoarele erau purtate la gât sau la mână, și erau atârnate de o cordea roșie sau de un găitan compus din două fire răscuite de mătase albă și roșie, sau dintr-un fir de amonic roșu sau unul din bambac alb.

În zilele noastre, mărtisorul se poartă o perioadă de timp

De Mărtisor – redescoperind universul argezian

Am asociat dintotdeauna venirea primăverii cu delicatul simbol al acestui anotimp, gingașul mărtisor, cu tradiționalul șnuruleț împletit din două fire – alb-roșu, talismanul care te apără de rele, și care exprimă într-un fel unice sentimentele celui care oferă.

Dar poate nu întotdeauna ne-am gândit cu considerație și, de ce nu, cu nostalgie la MĂRTIȘOR, valoroasă moștenire lăsată de marele prozator și poet Tudor Argezi, acolo unde, împreună cu familia sa, a trăit timp de 30 de ani, donată de acesta statului cu intenția de a deveni muzeu, ceea ce s-a și întâmplat, însă, numai după șapte ani de așteptare. Astfel, din 1974, Mărtisorul a devenit Casa Memorială „Tudor Argezi”, obiectiv cultural-național, coordonat și administrat de Muzeul Național al Literaturii Române.

Copleșit de spiritul argezian, Mărtisorul respiră prin tot ceea ce reprezintă „patria literaturii mele”, cum îl denumea poetul: „De acolo au ieșit Cuvintele potrivite și toate scrierile adunate acum într-o mulțime de volume gândite la o masă dintr-o cameră mică pe care mi-o rezervasem pentru reverie... Pentru mine Mărtisorul e un lucru de neuitat. Cred că acolo mi s-a plămădit cereala și mi-a înviat oarecum condeiul”, spune Tudor Argezi.

Construit cu mâinile familiei, Mărtisorul, încărcat de cărțile și tablourile lui Tudor Argezi, se află într-un cartier bucureștean, pe strada care-i poartă numele, la sugestia poetului, deci Mărtisor, care a observat cum locuitorii legau de ramurile copacilor, primăvara, de 1 Martie șnururi alb-roșii, înconjurat de o livadă de cireși, o alee cu liliac, cu mormântul lui Tudor Argezi și cel al soției sale, Paraschiva, cușca lui Zdreanță, cățelul devenit o legendă atât de îndrăgită. Veți avea șansa să redescoperiți universul argezian, să admirați obiecte vechi și sacre, să le admirați cu evlavie pe care o merită Mărtisorul. (A.D.)

Nu am ...

Tudor Argezi

Nu am nici pietre, nici metale

Pentru suavele tale

Difuziune frumuseți.

Adunate din sute de firimituri de vietii.

Din floare, din rouă, din pasăre,

Ca niște mărgele de mei, de porumb și de mazăre

Cu acul și firul.

Gândul meu ca trandafirul

S'a intristat.

Am uitat

Să culeg și să opresc

O strachină din argintul ceresei.

Mi-l asternuse luna pe masa cu scale

Și puteam să fac giuvaere destule ...

Trezește-te, haide, din somn și din puf.

Gădilată'n ochi de un zulf

In care bat soarele.

Fundeă ureau să-ți le citească mărtisoarele

bine determinată și nu mai este purtat la gât, ci la încheietura mâinii sau prins în piept, cu

convingerea că toate dorințele se vor împlini.

Cum renunțăm la mărtisoare?

În trecut, în Moldova și Bucovina copiii și fetele purtau o monedă de aur sau de argint legată la gât timp de 12 zile, după care o prindeau în păr și-o țineau, astfel, până la înflorirea primului pom sau până la sosirea berzelor. Altele agățau mărtisorul pe un trandafir.

Astăzi, mărtisorul se poartă 12 zile și apoi se agată într-un pom tânăr. Dacă pomului îi va merge bine atunci cu siguranță și cel ce a legat ața de mărtisor acolo va avea parte de un an bun, cu sănătate și succese.

Alții așteaptă sosirea berzelor și aruncă șnurul după ele, zicând: „Na-ți negretele/ și da-mi albetele!”

Scoateră mărtisorului, conform ritualurilor, are un scop bine întemeiat: să marcheze astfel tranziția către noul anotimp, care începe.

Ziua Internațională a Femeilor

În diferitele sale forme, Ziua Internațională a Femeilor există de mai mult de 90 de ani.

* Ideea înființării unei zile internaționale a femeilor a apărut la începutul secolului XX, în mijlocul industrializării rapide a lumii și a expansiunii economice, procese care au condus la proteste legate de condițiile de muncă.

* Femei din fabricile textile și de confecții au organizat un astfel de protest în 8 martie 1857, în New York City.

Muncitoarele au protestat împotriva a ceea ce ele considerau ca fiind condiții proaste de lucru și salarii mici.

Protestarele au fost atacate și dispersate de poliție. Aceste femei și-au înființat, în aceeași lună, dar doi ani mai târziu, primul sindicat muncitoresc.

* Pe 8 martie 1908, Societatea Femeilor Social Democratice din New York a sponsorizat o întrunire a mamei pe tema drepturilor femeilor.

* În 1910, la Conferința Femeilor Socialiste din Copenhaga, a fost aprobată o zi internațională dedicată sărbătorii mamei și sărbătorii femeii.

* Inspirată de o comemorare în America a femeilor care muncesc, socialista germană Klara Zetkin a organizat Ziua Internațională a Femeilor (ZIF), în 1911. Pe 19 martie, socialiste din Germania, Austria, Danemarca și alte țări europene au organizat greve și marșuri.

Feminista și revoluționara rusă Aleksandra Kollontai, care a ajutat la organizarea evenimentului, l-a descris ca pe

„o mare de femei clocotind și vibrând la unison”.

* Pe măsură ce nou născutul eveniment anual lua amploare, el a preluat cauza păcii, precum și pe cea a drepturilor femeilor. În 1915, Zetkin a organizat o demonstrație în Bern, Elveția, pentru a grăbi încheierea Primului Război Mondial. Au participat femei aflate de ambele baricade ale războiului.

* Până în 1917, ZIF era sărbătorită în zile diferite, în întreaga lume.

* Apoi, în 1917, 8 martie a fost identificată ca Zi Internațională a Femeilor, deoarece, în acea zi, în Rusia, mii de femei și-au părăsit casele și fabricile ca să protesteze împotriva rațiilor de hrană extrem de mici, prețurilor foarte ridicate, războiului mondial și creșterii continue a suferințelor prin care trebuiau să treacă (aceasta a fost greva „pentru pâine și pace” care, în combinație cu alte proteste, care au izbucnit între 8-12 martie, a dus la „Revoluția din Februarie”, ce l-a forțat pe țarul Nicolae al II-lea să abdice.)

* Printre alte evenimente istorice, 8 martie comemorează incendiul de la Fabrica Triangle Shirtwaist (New York, 1911), unde peste 140 de femei și-au pierdut viața.

* În 1921, 8 Martie a fost în mod oficial în Rusia (ca și în Belarus, Macedonia, Moldova și Ucraina) în principal ca „Zi a Mamei”- cu felicitări, flori și cadouri pentru femei din partea copiilor, bărbatilor și altor femei.

* În Occident, Ziua Internațională a Femeilor a fost comemorată în anii 1910 și 1920, dar și-a pierdut, mai apoi, din importanță. Tradiția a fost reînviată în anii '60, odată cu amploarea pe care a luat-o feminismul, dar fără asocierea acestei sărbători cu socialismul. În 1975, care a fost desemnat Anul Internațional al Femeilor, Națiunile Unite au confirmat această zi și au început să sponsorizeze, în mod oficial, Ziua Internațională a Femeilor.

pe toată suprafața planetei. În timp ce Ziua Internațională a Femeilor se sărbătorește, acum, în mod global, pe 8 martie, există câteva țări care celebrează o Săptămână Internațională a Femeilor, iar Statele Unite sărbătorească Luna Internațională a Femeilor.

* Demonstrațiile din Rusia marcând Ziua Internațională a Femeilor s-au dovedit a fi prima etapă a Revoluției Ruse din 1917. După „Revoluția din Octombrie”, Kollontai l-a convins pe Lenin să declare această zi ca sărbătoare oficială, iar în timpul perioadei sovietice „femeia muncitoare și eroică” a continuat să fie sărbătorită în această zi.

* Ziua este încă sărbătorită în mod oficial în Rusia (ca și în Belarus, Macedonia, Moldova și Ucraina) în principal ca „Zi a Mamei”- cu felicitări, flori și cadouri pentru femei din partea copiilor, bărbatilor și altor femei.

* În Occident, Ziua Internațională a Femeilor a fost comemorată în anii 1910 și 1920, dar și-a pierdut, mai apoi, din importanță. Tradiția a fost reînviată în anii '60, odată cu amploarea pe care a luat-o feminismul, dar fără asocierea acestei sărbători cu socialismul. În 1975, care a fost desemnat Anul Internațional al Femeilor, Națiunile Unite au confirmat această zi și au început să sponsorizeze, în mod oficial, Ziua Internațională a Femeilor.

* Astăzi, diverse evenimente celebrează, în toată lumea, realizările sociale, politice și culturale ale femeilor.